

Съдържание

Доклад на независимия одитор до едноличния собственик на ММИ ЕАД	-
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за печалбата или загубата	3
Отчет за всеобхватния доход	4
Отчет за промените в собствения капитал	5
Отчет за паричните потоци	7

Пояснения към финансовия отчет

1. Корпоративна информация	8
2. Основа за изготвяне на финансовия отчет	9
3. Счетоводната политика и промени през периода	10
4. Счетоводна политика	14
5. Нематериални активи	35
6. Имоти, машини и съоръжения	36
7. Финансови активи по справедлива стойност	38
8. Вземания от свързани лица нетекущи	38
9. Материални запаси	38
10. Търговски и други вземания	39
11. Вземания от свързани лица текущи	40
12. Пари и парични еквиваленти	40
13. Собствен капитал	41
14. Задължения по заеми от банки нетекущи	42
15. Пенсионни и други задължения към персонала	42
16. Провизии	44
17. Отсрочени финансираня	45
18. Отсрочени данъчни активи и пасиви	46
19. Търговски и други задължения	47
20. Задължения към свързани лица	48
21. Задължения по заеми текущи	48
22. Приходи от договори с клиенти	51
23. Други доходи	52
24. Разходи за материали	52
25. Разходи за външни услуги	52
26. Разходи за амортизация и ефект преоценка/обезценка	52
27. Разходи за персонала	53
28. Разходи за обезценка на активи на финансови активи	53
29. Други разходи	53
30. Отчетна стойност на продадени активи	53
31. Финансови приходи и разходи	54
32. Разходи за данък върху дохода	54
33. Свързани лица	54
34. Условни активи, условни пасиви и ангажименти	59
35. Категории финансови активи и пасиви	60
36. Рискове, свързани с финансовите инструменти	61
37. Оценяване по справедлива стойност	64
38. Промени в пасивите, възникващи от финансови дейности	64
39. Политика и процедури за управление на капитала	65
40. Събития след края на отчетния период	65
41. Капиталови ангажименти	66
42. Оповестяване съгласно законови изисквания	66
43. Одобрение на финансовия отчет	66

„Мини Марица – Изток“ ЕАД
 Финансов отчет
 31 декември 2020г.

Отчет за финансовото състояние
 Към 31 декември 2020 г.

	Бележки	31 декември '2020 '000 лв.	31 декември '2019 '000 лв.
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Нематериални активи	5	1,174	1,187
Имоти, машини и съоразения	6	763,388	806,493
Финансови активи по справедлива стойност	7	1,674	1,500
Вземания от свързани лица	8, 33.9	1,786	7,364
Общо нетекущи активи		768,022	816,544
Текущи активи			
Материални запаси	9	199,324	186,017
Търговски и други вземания	10	40,808	20,954
Вземания от свързани лица	11, 33.9	110,895	120,943
Вземания за данък върху доходите		1,200	-
Пари и парични еквиваленти	12	21,693	44,362
Общо текущи активи		373,920	372,276
ОБЩО АКТИВИ		1,141,942	1,188,820

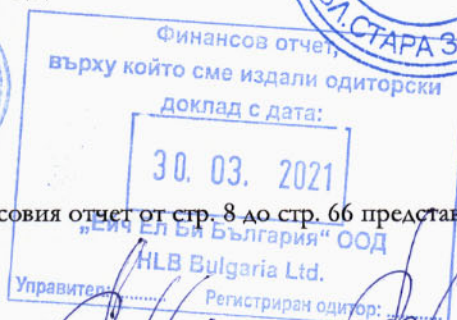
Дата на съставяне: 22.03.2021 г.

Годишният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 26.03.2021 г.

Гергана Стоянова
 Съставител

Андон Андонов
 Изпълнителен директор

Одиторско дружество:
 „Ейч Ел Би България“ ООД

Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 66 представляват неразделна част от него.

Управител: _____
 Регистриран одитор: _____

„Мини Марица – Изток“ ЕАД
 Финансов отчет
 31 декември 2020г.

Отчет за финансовото състояние (продължение)
 Към 31 декември 2020 г.

	Бележки	31 декември '2020 '000 лв.	31 декември '2019 '000 лв.
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Собствен капитал			
Акционерен капитал	13.1.	121,125	121,125
Законови резерви	13.2.	171,460	171,460
Резерв от преценка на планове с дефинирани доходи	13.2.	(45,989)	(37,145)
Преоценъчен резерв на нефинансови активи	13.2.	551,617	555,483
Резерв на финансови активи по справедлива стойност	13.2.	1,374	1,218
(Непокрита загуба) Неразпределена печалба		(1,655)	26,615
Общо собствен капитал		797,932	838,756
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Задължения по заеми	14	18,137	28,985
Пенсионни задължения към персонала	15	86,175	76,064
Провизии	16	102,082	99,587
Отсрочени финансираня	17	34,949	35,247
Отсрочени данъчни пасиви	18	10,264	14,724
Общо нетекущи пасиви		251,607	254,607
Текущи пасиви			
Отсрочени финансираня	17	3,237	2,082
Търговски и други задължения	19	21,772	21,769
Задължения към свързани лица	20, 33.9	12,851	16,583
Задължения по заеми	21	10,860	10,860
Пенсионни и други задължения към персонала	15	42,864	42,837
Задължения за данък върху дохода		-	675
Провизии	16	819	651
Общо текущи пасиви		92,403	95,457
Общо пасиви		344,010	350,064
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		1,141,942	1,188,820

Дата на съставяне: 22.03.2021 г.

Годишният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 26.03.2021 г.

Гергана Стоянова
 Съставител

Андон Андонов
 Изпълнителен директор

Одиторско дружество:
 „Ейч Ел Би България“ ООД

Финансов отчет,
 върху който сме издали одиторски
 доклад с дата:

30. 03. 2021

Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 66 представляват неразделна част от него.

„Ейч Ел Би България“ ООД
 HLB Bulgaria Ltd.

Управител: Регистриран одитор:

„Мини Марица – Изток“ ЕАД
 Финансов отчет
 31 декември 2020г.

Отчет за печалбата или загубата

За годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

	Бележки	2020 г. '000 лв.	2019 г. '000 лв.
Приходи по договори с клиенти	22	392,854	501,246
Други доходи	23	68,900	12,718
Общо:		461,754	513,964
Разходи за материали	24	(101,647)	(143,202)
Разходи за външни услуги	25	(33,238)	(46,968)
Разходи за амортизация и обезценка	26	(95,738)	(92,550)
Разходи за персонала	27	(266,656)	(267,723)
Разходи за / и възстановяване на провизии	16	(2,673)	(3,402)
Начислена/възстановена обезценка на финансови активи	28	(5,961)	(1,602)
Други разходи	29	(19,269)	(19,828)
Отчетна стойност на продадени активи	30	(3,478)	(5,922)
Промени в салдата на продукция, незавършено производство и разходи за бъдещи периоди		22,642	60,832
Коректив за разходи за придобиване на имоти, машини, съоръжения и оборудване		9,543	7,572
(Загуба)/Печалба от оперативна дейност		(34,721)	1,171
Финансови приходи	31	288	351
Финансови разходи	31	(1,169)	(1,309)
(Загуба)/Печалба преди данъци		(35,602)	213
(Разход)/ Приход за данък върху доходите	32	3,494	(156)
(Загуба)/Печалба за годината		(32,108)	57

Дата на съставяне: 22.03.2021 г.

Годишният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 26.03.2021 г.

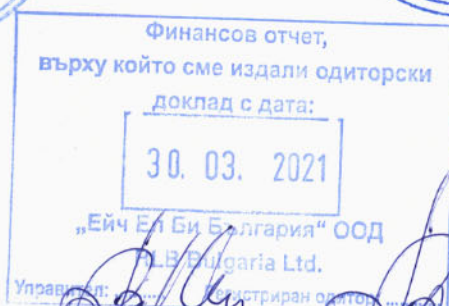
Гергана Стоянова
 Съставител

Андон Андонов
 Изпълнителен директор

Одиторско дружество:
 „Ейч Ел Би България“ ООД

Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 66 представляват неразделна част от него.

„Мини Марица – Изток“ ЕАД
 Финансов отчет
 31 декември 2020г.

Отчет за всеобхватния доход

За годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

	Бележки	2020 г. '000 лв.	2019 г. '000 лв.
(Загуба)/Печалба за годината		(32,108)	57
Друг всеобхватен доход			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата			
Промяна в справедлива стойност на капиталови инструменти	13.2	173	(30)
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата		(17)	3
Промяна в справедлива стойност на капиталови инструменти, нетно от данъци		156	(27)
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	13.2	(9,827)	(3,290)
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата		983	329
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи, нетно от данъци		(8,844)	(2,961)
Друг всеобхватен доход нетно		(8,688)	(2,988)
Общ всеобхватен доход		(40,796)	(2,931)

Дата на съставяне 22.03.2021 г.

Годишният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 26.03.2021 г.

Гергана Стоянова
 Съставител

Андон Андонов
 Изпълнителен директор

Одиторско дружество:
 „Ейч Ел Би България“ ООД

Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 66 представляват неразделна част от него.

Финансов отчет,
 върху който сме издали одиторски
 доклад с дата:

30. 03. 2021

„Ейч Ел Би България“ ООД
 HLB Bulgaria Ltd.

Управител: Регистриран одитор:

„Мини Марица - Изток“ ЕАД
 Финансов отчет
 31 декември 2020 г.

Отчет за промените в собствения капитал
 За годината, приключваща на 31 декември 2020г.

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Законови резерви	Преоценъчен резерв на нефинансови активи	Резерв от преценка на планове с дефинирани доходи	Резерв на финансови активи по справедлива стойност	Непокрита Загуба/Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Салдо към 1 януари 2020 г.	121,125	171,460	555,483	(37,145)	1,218	26,615	838,756
Салдо към 1 януари 2020 г., след промени	121,125	171,460	555,483	(37,145)	1,218	26,615	838,756
Дивиденди	-	-	-	-	-	(28)	(28)
Сделки със собствениците	-	-	-	-	-	(28)	(28)
Загуба за периода	-	-	-	-	-	(32,108)	(32,108)
Друг всеобхватен доход за периода	-	-	(8,844)	(8,844)	156	(8,688)	(8,688)
Общ всеобхватен доход за периода	-	-	(8,844)	(8,844)	156	(32,108)	(40,796)
Прехвърляне на преоценъчен резерв в неразпределена печалба	-	-	(3,866)	-	-	3,866	-
Салдо към 31 декември 2020 г.	121,125	171,460	551,617	(45,989)	1,374	(1,655)	797,932

Дата на съставяне: 22.03.2021 г.

Годишният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 26.03.2021 г.

Гертана Стоянова
 Съставител

Анаон Анаонов
 Изпълнителен директор

Одиторско дружество:
 „Бйч Ел Би България“ ООД

Финансов отчет,
 върху който сме издали одиторски
 доклад с дата:
 30.03.2021

„Бйч Ел Би България“ ООД
 НЗВ България Ltd.
 Регистриран одитор

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО
 „Бйч Ел Би България“ ООД
 София
 Рег. № 017

Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 66 представяват неразделна част от него.

Отчет за промените в собствения капитал (продължение)

За годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Законови резерви	Преоценъчен резерв на нефинансови активи	Резерв от проценка на планове с дефинирани доходи	Резерв на финансови активи по справедлива стойност	Неразпределена печалба	Общо собствения капитал
'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Салдо към 1 януари 2019 г.	121,125	171,460	559,304	(34,184)	1,245	23,449	842,399
Салдо към 1 януари 2019 г., саса промени	121,125	171,460	559,304	(34,184)	1,245	23,449	842,399
Дивиденди	-	-	-	-	-	(712)	(712)
Сделки със собствениците	-	-	-	-	-	(712)	(712)
Печалба за периода	-	-	-	-	-	57	57
Друг всеобхватен доход за периода	-	-	-	(2,961)	(27)	-	(2,988)
Общ всеобхватен доход за периода	-	-	-	(2,961)	(27)	57	(2,931)
Прехвърляне на преоценъчен резерв в неразпределена печалба	-	-	(3,821)	-	-	3,821	-
Салдо към 31 декември 2019 г.	121,125	171,460	555,483	(37,145)	1,218	26,615	838,756

Дата на съставяне: 22.03.2021 г.

Годишният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 26.03.2021 г.

Гертана Стоянова
 Съставител

Анаон Анаонов
 Изпълнителен директор

Одиторско дружество:

„Ейч Ел Би България“ ООД

Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 66 представляват неразделна част от него.

„Мини Марица - Изток“ ЕАД
 Финансов отчет
 31 декември 2020 г.

Отчет за паричните потоци

За годината, приключваща на 31 декември 2020 г.

Бележки	2020 г. '000 лв.	2019 г. '000 лв.
Оперативна дейност		
Парични постъпления от продажби на въглища	406 002	557 230
Парични постъпления от други продажби	15 858	19 937
Парични постъпления от финансиране на дейността	39 668	-
Парични плащания на доставчици	(151 006)	(221 521)
Парични плащания на персонал	(265 481)	(271 203)
Платени такси и комисионни	(149)	(140)
Изплатени концесионни такси	(13 264)	(18 961)
Платени данъци върху дохода	(1 875)	(3 498)
Други плащания, нетно	(3 061)	(9 620)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	26 692	52 224
Инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(38,172)	(45,240)
Получени дивиденди	287	349
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(37,885)	(44,891)
Финансова дейност		
Платени дивиденди	(28)	(712)
Постъпления от краткосрочни заеми	1,138	150
Постъпления от дългосрочни заеми	-	10,495
Плащания по получени краткосрочни заеми	38 (1,138)	(150)
Плащания по получени дългосрочни заеми	38 (10,860)	(13,207)
Платени лихви от финансова дейност	(635)	(798)
Нетен паричен поток от финансова дейност	(11,523)	(4,222)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	(22,716)	3,111
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	44,428	41,317
Ефект от очаквани кредитни загуби	(19)	(66)
Брутна сума на пари и парични еквиваленти в края на годината	21,712	44,428
Пари и парични еквиваленти в края на годината	12 21,693	44,362

Дата на съставяне: 22.03.2021 г.

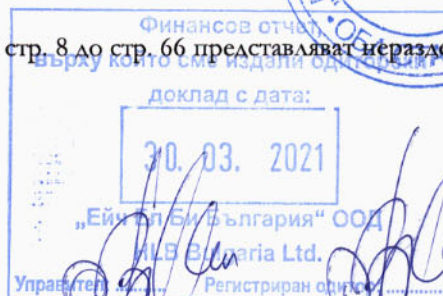
Годишният финансов отчет е одобрен за издаване от Съвета на директорите на 26.03.2021 г.

Гергана Стоянова
 Съставител

Андон Андонов
 Изпълнителен директор

Одиторско дружество
 „Ейч Ел Би България“ ООД

Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 66 представляват неразделна част от него.

Пояснения към финансовия отчет

1. Корпоративна информация

„Мини Марица-изток“ ЕАД („Дружеството“) е основано като еднолично акционерно дружество, собственик на което е Министерството на енергетиката на Република България.

С протокол № РД-21-305/18.09.2008 г. на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма е взето решение за прехвърляне на всички акции от капитала на Дружеството в Български Енергиен Холдинг ЕАД в следствие, на което 6,500,000 броя поименни акции с номинална стойност 10 лв., представляващи 100% от капитала на „Мини Марица-изток“ ЕАД са джирисани на Български Енергиен Холдинг ЕАД и прехвърлянето е отразено в книгата на акционерите.

Основната дейност на Дружеството е добив и продажба на въглища.

Дружеството е регистрирано в Регистър Булстат и Търговски регистър към Агенцията по вписване с ЕИК 833 017 552.

„Мини Марица-изток“ ЕАД е член-основател на Европейската асоциация за въглища и лигнитни въглища EURACOAL от 2002 година, като Изпълнителният директор на „Мини Марица-изток“ ЕАД е член на Изпълнителния комитет на EURACOAL.

Вътрешно-структурни единици в Дружеството са следните клонове:

Рудник Трояново – 1, Рудник Трояново – Север и Рудник Трояново – 3, като трите клона експлоатират три открити рудника за добив на лигнитни въглища.

Основни потребители на продукцията на Дружеството са намиращите се в района на находищата четири топлоелектрически централи и брикетна фабрика.

Съгласно Решение № 655 от 13 юли 2005 г. на Министерски Съвет (обн. В ДВ бр. 61 от 26 юли 2005 г.) на Дружеството е предоставена концесия за добив на подземни богатства в „Източномаришки въглищен басейн“.

Концесионният договор е подписан на 11 август 2005 г. между Концедента-Министерски Съвет на Р. България и Концесионера – „Мини Марица-Изток“ ЕАД, като съгласно чл.36.2 от Договора същият влиза в сила от датата на прехвърляне на собствеността върху акции на Концесионера по договор за приватизационна продажба.

Съгласно договора, на „Мини Марица-изток“ ЕАД се предоставя изключителното право да извършва Разработване и Добив на Въглища от Находището. – „Източномаришки въглищен басейн“ – при следните условия:

- в рамките на концесионната площ – 473,685,540.87 квадратни метра
- за срок от 35 години - като срокът започва да тече от датата на влизане в сила на Договора
- с опция Договорът може да бъде продължен за още 15 години, при условие, че добивът продължава в търговски количества и ако в Находището има доказани запаси и Концесионерът поиска писмено такова продължение.

Дружеството притежава лиценз за:

- Търговия с електрическа енергия № А-480-15 от 20 октомври 2016 г., издаден за срок от 10 години.
- Превоз“ ЖП товари“ издаден през 2016 година от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията за срок от 5 години.

От май 2017 година Дружеството има издаден сертификат за безопасност на системата за управление на безопасността в железопътният транспорт от изпълнителна агенция "Железопътна администрация", с валидност до 18.04.2022 година. Сертификатът разрешава на Дружеството да извършват превози по националната железопътна инфраструктура.

Дружеството се намира в област Стара Загора като централният му офис е в гр. Раднево, ул. "Георги Димитров" № 13.

Орган на управление на Дружеството е тричленен Съвет на Директорите.

Броят на персонала към 31 декември 2020 г. е 7,048 човека.

Едноличният и краен собственик на Дружеството е българската държава чрез Министъра на енергетиката.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2020 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2019 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие, като са взети в предвид възможните ефекти от продължаващото въздействие на пандемията от коронавирус Covid-19.

Първоначалното въздействие, с обявеното през месец март 2020 година извънредно положение за ограничаване на разпространението на коронавирус Covid-19, доведе до редица мерки отнасящи се до организацията на производствено-технологичния процес:

- В „Мини Марица-изток“ ЕАД е създаден Извънреден оперативен щаб, определен със Заповед № ЧР-02-68 от 16.03.2020 г. на Изпълнителния директор;
- Предприети са редица извънредни мерки: излизане в платен годишен отпуск, дистанционна работа и сериозна реорганизация на производствения процес за работещите на сменен режим с намаляване на смените, и други мерки за ограничаване броя на пряко заетите в трудовия процес;
- От 17 март до 21 април 2020 година бе прекратена работата в откривните участъци в „Мини Марица-изток“ ЕАД.
- От 16 март беше преустановена дейността на почивните бази на „Мини Марица-Изток“ и бяха спрени рехабилитационните програми за работници и служители. Отмениха се командировките, обученията, както и организирането и провеждането на каквито и да е развлекателни и културно-масови мероприятия, изискващи пътуване и събиране на хора в затворени пространства.

Към датата на съставяне на отчета, е възстановен нормалният режим на работа в „Мини Марица-изток“ ЕАД, при стриктно спазване на противоепидемичните мерки и законовите разпоредби, свързани с продължаването на извънредната епидемиологична обстановка.

Влиянието на пандемията, превенция и мерки са оповестени в доклада за дейността на Дружеството за 2020 година.

В тези условия ръководството направи анализ и преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие. На база наличната информация за предвидимото бъдеще ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и да продължи да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия си отчет.

Ръководството счита, въз основа на направените прогнози за бъдещото развитие на Дружеството, че ще успее да продължи своята дейност без да се предприемат съществени промени.

3. Счетоводната политика и промени през периода

3.1. Общи положения

За текущата финансова година Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС и съответно от Международния комитет за разяснения на МСФО (КРМСФО).

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, приложими за годишни отчетни периоди, започващи най-рано на 1 януари 2020 г., са настъпили промени в счетоводната политика на Дружеството.

Настоящото допълнение предоставя резюме на (3.2) нови стандарти и изменения, които влизат в сила за първи път за периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. (т.е. години, приключващи на 31 декември 2020 г.), и (3.3) предстоящи изисквания, като стандарти и изменения, които ще влязат в сила на или след 1 януари 2021 г.

3.2. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2020 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2020 г.:

Следните стандарти и тълкувания се прилагат за първи път към финансово-отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.:

Определяне на същественост - Изменения на МСС 1 и МСС 8 - в сила от 1 януари 2020 г.

СМСС е направил изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки, които използват последователно определение за същественост в Международните стандарти за финансово отчитане и Концептуалната рамка за финансово отчитане и изясняват кога информацията е съществена и включва някои от насоките в МСС 1 относно несъществена информация. По-специално измененията изясняват:

- че препратката към неясна информация адресира ситуации, при които ефектът е подобен на пропускането или погрешното представяне на тази информация и че предприятието оценява съществеността в контекста на финансовите отчети като цяло, и
- значението на „първостепенните потребители на финансови отчети с общо предназначение“, към които тези финансови отчети са насочени, като ги определя като „съществуващи и потенциални инвеститори, заемодатели и други кредитори“, които трябва да разчитат на финансовите отчети с общо предназначение за голяма част от финансовата информация, от която те се нуждаят.

Определение за бизнес - Изменения на МСФО 3 - в сила от 1 януари 2020 г.

Изменената дефиниция за бизнес изисква придобиването да включва вложени ресурси и съществен процес, които заедно значително да допринасят за способността за създаване на резултати. Дефиницията на термина „резултати“ се изменя, за да се съсредоточи върху стоки и услуги, предоставяни на клиенти, генериращи инвестиционен доход и други доходи, и изключва възвръщаемостта под формата на по-ниски разходи и други икономически ползи. Измененията вероятно ще доведат до повече придобивания, които се отчитат като придобивания на активи.

Реформа на референтните лихвени проценти - Изменения на МСФО 7, МСФО 9 и МСС 39 - в сила от 1 януари 2020 г.

Измененията, направени в МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване, МСФО 9 Финансови инструменти и МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и измерване, осигуряват определени облекчения във връзка с реформата на референтните лихвени проценти. Облекченията се отнасят до отчитането на хеджирането и водят до това, че модификациите, които се изискват като пряко следствие от реформата на референтните лихвени проценти и са извършени на икономически еквивалентна база да не водят до преустановяване на счетоводното отчитане на хеджирането. Въпреки това, всяка неефективност на хеджирането трябва да продължи да се отчита в отчета за доходите. Като се има предвид всеобхватния характер на хеджирането, включващо договори, базирани на IBOR, облекченията ще засегнат предприятия във всички отрасли.

Изменения в концептуалната рамка за финансово отчитане - в сила от 1 януари 2020 г.

СМСС публикува преработена концептуална рамка, която ще бъде използвана за решения за определяне на стандарти с незабавен ефект. Основните промени включват:

- увеличаване на значимостта на ръководството в целта на финансовото отчитане;
- възстановяване на предпазливостта като компонент на неутралността;
- определение за отчитащо се предприятие, което може да бъде юридическо лице или част от предприятие;
- преразглеждане на определенията за актив и пасив;
- премахване на прага за вероятно признаване и добавяне на насоки за отписване;
- добавяне на насоки за различна основа на измерване, и
- посочване, че печалбата или загубата е основният показател за измерване на резултата и че по принцип приходите и разходите в другия всеобхватен доход трябва да бъдат преработени, когато това повишава уместността или достоверното представяне на финансовите отчети.

Няма да се правят промени в нито един от настоящите счетоводни стандарти. Предприятията, които разчитат на Рамката при определяне на своите счетоводни политики за транзакции, събития или условия, които не са разгледани по друг начин съгласно счетоводните стандарти, ще трябва да приложат ревизираната Рамка от 1 януари 2020 г. Тези субекти ще трябва да преценят дали счетоводните им политики все още са подходящи съгласно ревизираната рамка.

Отстъпки по наем в контекста на Covid-19 - Изменения на МСФО 16 - в сила от 1 юни 2020 г.

В резултат на пандемията COVID-19 на лизингополучателите са предоставени отстъпки по наем. Такива отстъпки могат да приемат най-различни форми, включително спиране на плащанията за определен период и отсрочване на лизингови плащания. През май 2020 г. СМСС направи изменение на МСФО 16 Лизингови договори, което предоставя на лизингополучателите възможност да третираят определените отстъпки по наем, по същия начин, както биха направили, ако не бяха модификации на лизинга. В много случаи това ще доведе до отчитане на отстъпките като променливи лизингови плащания в периода, в който са предоставени.

Предприятията, прилагащи практически целесъобразната мярка, трябва да разкрият този факт, независимо дали е бил приложен към всички идентифицирани отстъпки по наем или, ако не, информация за естеството на договорите, към които е била приложена, както и сумата, призната в печалбата или загубата произтичащи от отстъпките по наем.

3.3. Следните стандарти и тълкувания бяха издадени, но не бяха задължителни за годишните отчетни периоди, приключващи на 31 декември 2020 г.

МСФО 17 Застрахователни договори - дата на влизане в сила: първоначално на 1 януари 2021 г., но удължен до 1 януари 2023 г. от СМСС през март 2020 г.

МСФО 17 е издаден през май 2017 г. като заместител на МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква модел за текущо измерване, при който оценките се преизмерват за всеки отчетен период. Договорите се измерват, като се използват градивните елементи на:

- дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности
- изрична корекция на риска и
- надбавка за договорени услуги (CSM), представляваща нереализираната печалба от договора, която се признава като приход за периода на покритие.

Стандартът позволява избор между признаване на промените в дисконтовите ставки или в отчета за печалбата или загубата, или директно в друг всеобхватен доход. Изборът вероятно ще отразява как застрахователите отчитат своите финансови активи съгласно МСФО 9.

Допълнителен, опростен подход за разпределение на премията е разрешен за задължението за оставащото покритие по краткосрочни договори, които често се изписват от застрахователи по животозастраховане.

Има модификация на общия модел за измерване, наречен „подход с променлива такса“ за определени договори, сключени от животозастрахователи, при които притежателите на полици участват във възвръщаемостта от базовите елементи. Когато се прилага подходът на променливите такси, делът на предприятието от промените в справедливата стойност на базовите позиции е включен в CSM. Следователно резултатите от застрахователите, използващи този модел, вероятно ще бъдат по-малко променливи, отколкото при общия модел.

Новите правила ще повлияят на финансовите отчети и ключовите показатели за ефективността на всички субекти, които сключват застрахователни договори или инвестиционни договори с характеристики на дискреционно участие.

Класификация на пасивите като текущи или нетекущи - Изменения на МСС 1 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г. [евентуално отложено за 1 януари 2023 г.]

Измененията в тесен обхват на МСС 1 Представяне на финансови отчети изясняват, че пасивите се класифицират като текущи или нетекущи в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период. Класификацията не се влияе от очакванията на предприятието или събитията след датата на отчитане (напр. постъпление от колебание или нарушение на споразумението). Измененията, също така изясняват какво има предвид МСС 1, когато споменава „уреждане“ на пасив.

Измененията могат да повлияят на класификацията на пасивите, особено на предприятията, които преди са вземали предвид намеренията на ръководството при определяне на класификацията, както и за някои пасиви, които могат да бъдат преобразувани в собствен капитал.

Те трябва да се прилагат ретроспективно в съответствие с нормалните изисквания в МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки.

През май 2020 г. СМСС публикува проект за експозиция, предлагащ да отложи датата на влизане в сила на измененията за 1 януари 2023 г.

Имоти, машини и съоръжения: Постъпления преди предвидената употреба - Изменения на МСС 16 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.

Изменението на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (ИМС) забранява на предприятието да приспада от себестойността на даден актив от ИМС всякакви постъпления, получени от продажба на произведени артикули, докато предприятието подготвя актива за предвидената му употреба. Той също така пояснява, че предприятието „тества дали активът функционира правилно“, когато оценява техническите и физическите характеристики на актива. Финансовото представяне на актива не е от значение за тази оценка.

Предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието.

Препратка към Концептуалната рамка - Изменения на МСФО 3 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.

Бяха направени незначителни изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации, за да се актуализират препратките към Концептуалната рамка за финансово отчитане и да се добави изключение за признаване на задължения и условни задължения в обхвата на МСС 37 Провизии, условни задължения

и условни активи и тълкуване 21 Налози. Измененията също потвърждават, че условните активи не трябва да се признават към датата на придобиване.

Обременителни договори - Разходи за изпълнение на договора Изменения на МСС 37 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.

Изменението на МСС 37 пояснява, че преките разходи за изпълнение на договор включват както допълнителни разходи за изпълнение на договора, така и разпределение на други разходи, пряко свързани с изпълнението на договорите. Преди да признае отделна провизия за обременителен договор, предприятието признава всяка загуба от обезценка, настъпила върху активи, използвани при изпълнение на договора.

Годишни подобрения на МСФО стандартите 2018–2020 г. - дата на влизане в сила: 1 януари 2022г.
Следните подобрения бяха финализирани през май 2020 г.:

- МСФО 9 Финансови инструменти - пояснява кои такси трябва да бъдат включени в теста за 10% за отписване на финансови пасиви.
- МСФО 16 Лизинг - изменение на илюстративен пример 13, за да се премахне илюстрацията на плащания от лизингодателя, свързани с подобрения на лизинговите права, за да се премахне всякакво объркване относно третирането на стимулите за лизинг.
- МСФО 1 Приемане на международни стандарти за финансово отчитане за първи път - позволява на предприятия, които са измерили своите активи и пасиви по балансови стойности, записани в счетоводните регистри на техните дружества-майки, също да измерват всички разлики от преизчисления, като използват сумите, отчетени от дружеството-майка. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1.
- МСС 41 Земеделие - премахване на изискването за предприятията да изключват паричните потоци за данъчно облагане при измерване на справедливата стойност по МСС 41. Това изменение има за цел да се приведе в съответствие с изискването на стандарта за дисконтиране на паричните потоци на база след данъчно облагане.

Продадени или внесени активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие - Изменения в МСФО 10 и МСС 28

СМСС е направил промени в обхвата на МСФО 10 Консолидиран финансов отчет и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия. Измененията разясняват счетоводното третиране на продажбите или приноса на активи между инвеститор и неговите асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи от това дали непаричните активи, продадени или внесени в асоциирано или съвместно предприятие, представляват „бизнес“ (както е дефинирано в МСФО 3 Бизнес комбинации). Когато непаричните активи представляват бизнес, инвеститорът ще признае пълната печалба или загуба от продажбата или внасянето на активи. Ако активите не отговарят на дефиницията на бизнес, печалбата или загубата се признава от инвеститора само до степента на интересите на другия инвеститор в асоциираното или съвместното предприятие. Измененията се прилагат перспективно.

През декември 2015 г. СМСС реши да отложи датата на прилагане на това изменение до момента, в който СМСС приключи своя изследователски проект по метода на собствения капитал.

Към датата на приемане и одобрение на тези финансови отчети, СМСС публикува няколко нови, но все още не в сила стандарти и изменения на съществуващи стандарти и разяснения. Нито един от тези стандарти или изменения на съществуващите стандарти не са приети по-рано от Дружеството.

Ръководството очаква всички съответни обявления да бъдат приети за първия период, започващ на или след датата на влизане в сила на обявлението. Неприети през настоящата година нови стандарти, изменения и тълкувания не са оповестени, тъй като не се очаква да имат съществено влияние върху финансовите отчети на Дружеството.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-долу в счетоводната политика към финансовия отчет.

Представянето на финансовия отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Дружеството е приело да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в два отделни отчета: отчет за печалбата или загубата и отчет за всеобхватния доход.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.4. Приходи

4.4.1. Приходи по договори с клиенти

Признаване и оценка на приходите от договори с клиенти

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърли на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти дружеството извършва преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Договорите с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Когато дадена сделка попада частично в обхвата на МСФО 15 и частично в обхвата на други стандарти дружеството прилага изискванията за разделяне и/или за първоначално оценяване, посочени в тези стандарти, ако в другите стандарти е посочено как да се разделят и/или първоначално да се оцени една или повече части от договора. Дружеството изключва от цената на сделката стойността на частта (или частите) от договора, която първоначално е оценена в съответствие с други стандарти, и прилага изискванията на МСФО 15, за да разпредели оставащата стойност от цената на сделката.

Ако в други стандарти не е посочено как да се разделят и/или първоначално да се оцени една или повече части от договора, тогава дружеството прилага МСФО 15 за разделянето и/или първоначалното оценяване на частта (или частите) от договора.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Дружеството признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Дружеството разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива).

Приходи	Подход за признаване
Приходи от продажба на лигнитни въглища и материали	Доставките на лигнитни въглища се осъществяват целогодишно при непрекъснат режим на работа. Клиентът получава и консумира ползите едновременно, дружеството прехвърля контрола върху въглищата с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Контрол върху продаваните активи се прехвърля, когато те се доставят на купувача и няма останали неизпълнени задължения, които биха могли да повлияят върху приемането на въглищата и/или материалите от страна на купувача. Доставка възниква, за всяко изпращане на активи на конкретното място (центра), рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и той е приел активите в съответствие с договора за продажба. За всяко задължение за изпълнение, удовлетворено с течение на времето, Дружеството признава приходите с течение на времето, чрез измерване на напредъка, който е постигнат, към пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение. Количеството доставени въглища за определен период от време (съгласно договорните условия), за които е прехвърлен контрол към клиента, е прието от ръководството като

	подходящ измерител на изпълнението на задължението и отчитане на напредъка и следователно приходи се признават за съответното количество, доставено за съответния период. При продажбите на въглища няма наличие на финансиращ компонент, тъй като плащането по продажбите се извършва в период на 10 до 30 дни отложено плащане, което е в съответствие с пазарната практика. При доставянето на активите се признава вземане, тъй като това е моментът, в който правото на възнаграждение става безусловно и се изисква само изтичането на време преди плащането да бъде дължимо.
Приходи от продажба на електроенергия	Дружеството продава електроенергия, която е резултат от реализирани излишъци от заявената и изразходвана електроенергия. Тъй като клиентът получава и консумира ползите едновременно, дружеството прехвърля контрола върху електроенергията с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Приходите от продажби се признават при всяко прехвърляне на контрол върху електроенергията, когато тя се доставя на купувача и няма останали неизпълнени задължения, които биха могли да повлияят върху приемането на електроенергия от страна на купувача. Електроенергията се счита за доставена на клиента веднага, след регистрирането на графици от продавача и купувача.
Приходи от продажби на краткотрайни активи	Приходите от продажби на краткотрайни активи се признават в момента, в който е прехвърлен контрола върху продаваните активи. Доставка възниква, когато активите са били изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и или той е приел активите в съответствие с договора за продажба.
Приходи от услуги	Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и консумира ползите едновременно. Това се определя въз основа на действително вложено или отчетено време за извършена работа, спрямо общото очаквано време за извършване на услугата. Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложи в конкретния договор. Ако услугите, предоставени от дружеството, надвишават плащането, се признава актив по договора. Ако плащанията надвишават предоставените услуги, се признава пасив по договор.

Задължения за изпълнение и подход за признаване на основни видове приходи по договори с клиенти

Дружеството признава приходи, когато удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато клиентът получи контрол върху този актив.

Следващата таблица предоставя информация за характера и времето на изпълнение на задълженията за изпълнение в договорите с клиенти, включително значителни условия за плащане и свързаните с тях политики за признаване на приходите:

Принципал или агент

Когато трета страна участва в предоставянето на стоки или услуги на клиент, Дружеството определя дали естеството на неговото обещание е задължение за изпълнение, свързано с предоставяне на конкретните стоки или услуги (принципал), или с уреждане третата страна да предостави тези стоки или услуги (агент).

Дружеството е принципал, когато контролира обещаната стока или услуга преди да я прехвърли на клиента. Въпреки това, Дружеството не действа непременно като принципал, ако получава правото на собственост върху даден актив само временно, преди правото на собственост да бъде прехвърлено на клиента.

Дружеството е агент, ако задължение за изпълнение на Дружеството е да уреди предоставянето на стоките или услугите от трета страна. Когато дружеството-агент, удовлетворява задължение за изпълнение, то признава приход в размер на такса или комисиона, на които очаква да има право в замяна на това, че е уредило стоките и услугите да бъдат предоставени от друга страна. Таксата или комисионата на Дружеството може да бъде нетният размер на възнаграждението, който Дружеството запазва след като заплати на другата страна възнаграждението, получено в замяна на стоките или услугите, които трябва да бъдат предоставени от тази страна.

Обичайно Дружеството е принципал по договорите с клиенти.

4.4.2. Други доходи

Други доходи са приходи или доходи, които се признават по силата на други стандарти и са извън обхвата на МСФО 15.

Следващата таблица предоставя информация за съществени условия и свързаните с тях политики за признаване на други доходи:

Доходи	Подход за признаване
Приходи от продажба на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи	Печалбите или загубите, възникващи при отписването на имот, машина, съоръжение или нематериален актив, в резултат на продажба, се включват в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан. Активът се отписва в момента, в който е прехвърлен контрола върху продавания актив.
Приходи от наеми	Наемният доход от договори за оперативен лизинг се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен в случаите, в които ръководството на дружеството прецени, че друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.
Излишъци на активи и ликвидация на активи	Приходите от излишъци на активи се признават в момента на установяване на излишъците.
Приходи от финансиране	Когато дарението (финансирането) е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставянето му на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението (финансирането) е свързано с актив, то се представя като приход за бъдещ период и се включва в доходите през периода на полезен живот на свързания с него актив.
Приходи от застрахователни събития	Приходът се признава, когато се установи правото на дружеството да получи плащането.
Приходи от неустойки	Приходът се признава, когато се установи правото на дружеството да получи плащането.
Приходи от отписване на задължения	Приходите от отписване на задължения се признават при изтичане на давностния срок на задължението, обявяване на съответния контрагент в ликвидация или при други основания.

4.4.3. Финансови приходи

Дружеството оповестява като част от счетоводната си политика позициите представляващи финансови приходи:

Доходи	Подход за признаване
Дивиденди	Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото на дружеството да получи плащането, има вероятност Дружеството да получи икономически ползи, свързани с дивиденда размерът на дивиденда може да бъде надеждно оценен.
Приходи от лихви от финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	Приходите от лихви се изчисляват, като се приложи ефективният лихвен процент към отчетната стойност на финансов актив, с изключение на финансовите активи, които впоследствие са обезценени (credit-impaired). За обезценените финансови активи, ефективният лихвен процент се прилага към балансовата стойност на финансовия актив (след приспадане на натрупаната обезценка).
Нетни печалби от финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, прекласифицирани при отписване от друг всеобхватен доход	Когато финансовият актив се отписва, кумулативната печалба или загуба, призната преди това в друг всеобхватен доход, се прекласифицира от собствения капитал в печалбата или загубата като корекция от прекласификация
Нетни печалби от финансови активи или финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	Печалба или загуба от финансов актив или финансов пасив, който се оценява по справедлива стойност, се признава в печалбата или загубата.
Приходи от курсови разлики	Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при преизчисляване на паричните позиции по курсове, различни от тези, при които са били преизчислени при първоначалното признаване през периода или в предходни финансови отчети, се признават като печалба или загуба за периода, в който са възникнали.

4.5. Разходи

Разходите представляват намаляване на икономическата изгода, под формата на изтичане или намаляване на активите или натрупване на пасиви, което води до намаляване на собствения капитал отделно от онова, което подлежи на разпределение между собствениците на капитала.

Разходите се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост (до степента, до която не би довело до признаване на актив или пасив, неотговарящ на определенията за активи и пасиви в Общата (концептуална) рамка към и в самите МСФО).

Разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

4.5.1. Оперативни разходи

В МСФО няма насоки за това, разходи се класифицират като оперативни и Дружеството оповестява като част от счетоводната си политика позициите представляващи оперативни разходи:

Разходи за материали

Разходи за материали включват разходи за електроенергия, горива, резервни части и други разходи за материали и консумативи.

Разходи за външни услуги

Разходи за външни услуги включват основно концесионни такси, ремонти чрез възлагане, охрана, застраховки, консултантски услуги, телекомуникационни услуги, транспорт, реклама и други.

Разходи за персонала

Разходи за персонала са всички разходи, свързани с персонала като разходи за заплати, социални и здравни осигуровки, социални разходи, надбавки по КТД, разходи за неизползвани отпуски, обезщетения по КТ, разходи за планове с дефинирани вноски и други.

Разходи за амортизации и обезценка

Разходи за амортизации са начислените амортизации на амортизируемите активи и разходи за обезценка на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи.

Разходи за провизии

Разходите за провизии включват разходите за провизия за рекултивация и разходи за провизия за съдебни дела.

Начислена/възстановена обезценка

Обезценка на активи включват отчетените и възстановени обезценки на финансови активи.

Други разходи

Другите разходи включват оновно разходи за безплатна храна, костюми и лични предпазни средства, командировки в страната и чужбина, разходи за местни данъци и такси, дарения и спонсорство, обучение и квалификация на наетите лица, издръжка на синдикални организации, липси и брак на активи, санкции, глоби и неустойки по договори и други.

4.5.2. Финансови разходи

Дружеството е приело в счетоводната си политика да представя и отчита следните финансови разходи:

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения.

Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при преизчисляване на паричните позиции по курсове, различни от тези, при които са били преизчислени при първоначалното признаване през периода или в предходни финансови отчети, се признават като печалба или загуба за периода, в който са възникнали.

Разходи за такси (различни от сумите, включени при определяне на ефективния лихвен процент), възникващи от финансови активи и финансови пасиви, които не са отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата, се признават в момента на начисляването им.

4.6. Нематериални активи

Нематериалните активи включват лицензи, софтуер, права за ползване и други нематериални активи. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изгълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

• Лицензи	2 г. - 8 г.
• Софтуер	1 г. - 10 г.
• Права за ползване	3 г. - 35 г.
• Други	1 г. - 7 г.

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация, обезценка“.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата на ред „Други приходи“.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.7. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на съществените имоти, машини и съоръжения се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Преоценките се извършват при спазване на следната периодичност на преоценката:

- когато справедливата стойност на активите търпи само незначителни промени, преоценката се прави на всеки три години;
- когато справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката им се извършва на по-кратки интервали от време, така че балансовата стойност на актива да не се различава съществено от справедливата му стойност.

Честотата на последващите преоценки на имоти, машини и съоръжения при прилагане на модела на преоценка зависи от това дали балансовата стойност съществено се различава от справедливата стойност на даден преоценен актив към края на отчетния период.

В тази връзка, при извършване на годишната инвентаризация в края на отчетния период (края на финансовата година) Дружеството преглежда имоти, машини и съоръжения за индикации, че тяхната балансова стойност значително се различава от справедливата им стойност.

Като съществено отклонение се приема отклонение на балансовата стойност от справедливата стойност на актива към дата на изготвяне на финансовия отчет с над 5%. Съществено е отклонението и ако то е под 5%, но разликата между балансовата стойност и справедливата стойност като кумулативна величина на имоти, машини и съоръжения е съществена за целите на изготвяне на консолидирания финансов отчет.

Последващото оценяване на всички останали имоти, машини и съоръжения се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Не се амортизират земи, от които не се добиват въглища, произведения на изкуството и разходи за придобиване на имоти, машини и съоръжения. Дружеството амортизира земите, от които се добиват въглища, като третира тези земи с ограничен полезен живот и начислената амортизация се определя по начин, който отразява изгодите, които ще бъдат извлечени от тях, а именно на база очакваният добив на полезни изкопаеми. Годишната амортизационна квота за амортизируемите земи се получава, като амортизационната норма се приложи към неамортизираната стойност на амортизируемите земи.

Годишната амортизационна норма на тези земи се изчислява като коефициент, както следва:

$$K = \frac{\Delta B}{OB3 + B3 + B3H}$$

където:

ДВ	добити въглища в тонове
ОВЗ	открити въглищни запаси
БЗ	блокирани запаси
ВЗН	въглищни запаси под напредъка

Амортизацията на всички останали имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- Сгради 10 г. - 80 г.
- Машини и съоръжения 2 г. - 50 г.
- Транспортни средства 2 г. - 45 г.
- Стопански инвентар 2 г. - 25 г.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.8. Лизинг (Наети активи)

Дружеството като лизингополучател

За всички нови договори, сключени на или след 1 януари 2019 г., Дружеството преценява дали договорът е или съдържа лизинг. Лизингът се дефинира като „договор или част от договор, който носи правото да се използва актив (основният актив) за период от време в замяна на заплащане“. За да приложи това определение, Дружеството оценява дали договорът отговаря на три ключови оценки, които са:

- договърът съдържа определен актив, който или е изрично идентифициран в договора, или неявно е посочен, като бъде идентифициран в момента, в който активът е предоставен на Дружеството;
- Дружеството има право да получи по същество всички икономически ползи от използването на определения актив през целия период на използване, като се вземат предвид неговите права в определения обхват на договора;
- Дружеството има право да насочва използването на определения актив през целия период на използване. Дружеството оценява дали има право да насочва „как и с каква цел“ активът да се използва през целия период на използване.

Оценяване и признаване на лизинг като лизингополучател

На датата на започване на лизинга Дружеството признава актив за право на ползване и задължение за лизинг в баланса. Активът с право на ползване се оценява по себестойност, която се състои от първоначалната оценка на пасива по лизинга, всички първоначални преки разходи, направени от Дружеството, оценка на всички разходи за демонтаж и отстраняване на актива в края на лизинг и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинга (без всякакви получени стимули).

Дружеството амортизира активите с право на ползване на линейна база от датата на започване на лизинга до по-ранния от края на полезния живот на актива с право на ползване или края на срока на

лизинга. Дружеството, също така извършва преглед за обезценка на актива с право на ползване, когато има такива показатели.

Към датата на започване, Дружеството оценява лизинговото задължение по настоящата стойност на неизплатените към тази дата лизингови плащания, дисконтирани, като използва лихвения процент, който е включен в лизинговия договор. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, дружеството използва лихвения процент, който то би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания, включени в оценяването на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания, променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат платими съгласно гаранция за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, разумно сигурни за да се упражняват.

След началната дата Дружеството оценява пасива по лизинга като увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по пасива по лизинга и намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизинговите плащания, и преоценява балансовата стойност на пасива, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Дружеството е изложено на потенциални бъдещи увеличения в променливите лизингови плащания въз основа на индекс или лихвен процент, които не са включени в лизинговия пасив до влизането им в сила. Когато влязат в сила корекциите в лизинговите плащания, въз основа на индекс или лихва, лизинговото задължение се преоценява и коригира спрямо актива с право на ползване.

Когато лизинговият пасив се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или в печалбата и загубата, ако активът с право на ползване вече е намален до нула.

Дружеството е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност, като използва освобождавания от изискванията за признаване. Вместо признаване на актив с право на ползване и задължение за лизинг, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата на линейна линия през срока на лизинга.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията за лизинг са включени в търговски и други задължения.

Дружеството като лизингодател

Счетоводната политика на Дружеството, по МСФО 16 не се е променила от сравнителния период.

Като лизингодател Дружеството класифицира лизинговите си договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизингът се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и ползи, свързани със собствеността върху основния актив, и се класифицира като оперативен лизинг, ако не го прави.

4.9. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индигират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от

справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.10. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив на едно предприятие и финансов пасив или инструмент на собствения капитал на друго предприятие.

Финансов актив е всеки актив, който е представлява: парични средства, капиталов инструмент на друго предприятие, договорно право да се получат или разменят при потенциално благоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на Дружеството и е недериватив, при който то може или ще получи променлив брой от своите капиталови инструменти, или дериватив, който може или ще бъде уреден, чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой собствени капиталови инструменти.

Финансов пасив е всеки пасив, който представлява: договорно право да се предоставят или разменят при потенциално неблагоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на издателя и е недериватив, при който Дружеството може или ще получи променлив брой от капиталовите инструменти на предприятието, или дериватив, който може или ще бъде уреден, по начин, различен от размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой капиталови инструменти на предприятието.

4.10.1. Финансови активи

Първоначално признаване и класификация

Дружеството първоначално признава финансов актив в момента, в който стане страна по договорно споразумение, и го класифицира съгласно бизнес модела за управление на финансови активи и характеристиките на договорените парични потоци.

Дружеството класифицира своите финансови активи, съобразно последващото им оценяване в три категории: „финансови активи, оценявани по амортизирана стойност“, „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, или „финансови активи, оценявани по справедлива стойност пред печалба или загуба“, както това е уместно, съгласно договорните условия по инструментите и установените бизнес модели в Дружеството, в съответствие с МСФО 9.

Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансови активи се отнася до начина, по който управлява финансовите си активи, за да генерира парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще бъдат резултат от събирането на договорните парични потоци, продажбата на финансовите активи или и двете.

Ръководството на Дружеството е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица, се държат от Дружеството с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви (прилаган

бизнес модел). Тези финансови активи се класифицират и оценяват последващо по амортизирана стойност.

Първоначално оценяване

Първоначално всички финансови активи, с изключение на търговските вземания, се оценяват по тяхната справедлива стойност, плюс преките разходи по трансакцията, в случай, че не се отчитат по справедлива стойност в печалбата и загубата, когато се признават първоначално нето от разходите по сделката.

Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране и за които Дружеството прилага практически целесъобразната мярка по МСФО 15 в това отношение, се оценяват първоначално по съответната цената на сделката, в съответствие с МСФО 15. (Бележка 4.4.1 Приходи по договори с клиенти).

Последващо оценяване и представяне

За целите на последващото оценяване и представяне финансовите активи се класифицират в една от следните категории: „финансови активи, оценявани по амортизирана стойност“ (дългови инструменти), „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с рекласифициране на натрупаните печалби и загуби (дългови инструменти), „финансови активи, определени по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, без рекласифициране на натрупани печалби и загуби при отписване“ (капиталови инструменти) или „финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата“ (дългови и капиталови инструменти).

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория включва парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица. Тази категория финансови активи е най-съществена за Дружеството.

Дружеството оценява и измерва финансовите активи по амортизирана стойност, ако са изпълнени и двете от следните условия:

- Финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел с цел да се държат финансови активи с цел събиране на договорни парични потоци;
- Договорените условия на финансовия актив водят до определени дати на паричните потоци, които са единствено плащания на главници и лихви върху неизплатената главница.

Последващото оценяване се извършва, по метода на „ефективната лихва“, чрез който приходите от лихви се изчисляват, като ефективният лихвен процент се прилага към брутната балансова стойност на инструментите. За закупени или създадени активи, с първоначална кредитна обезценка и такива с призната впоследствие кредитна обезценка, се прилага, съответно, коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент и ефективния лихвен процент, но по амортизираната стойност на актива.

Финансовите активи в тази категория се подлагат на преглед за обезценка към датата на всеки финансов отчет на Дружеството, като промените се отразяват в печалбата или загубата.

Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан, променен или обезценен.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (капиталови инструменти)

При първоначално признаване Дружеството класифицира инвестициите в капиталови инструменти в тази категория когато отговарят на определението за собствен капитал съгласно МСС 32 „Финансови инструменти: Представяне“ и не се държат за търгуване.

Последващото оценяване на тази категория инструменти се извършва по справедлива стойност, като промените се признават в друг всеобхватен доход. Справедливите стойности се определят въз основа на котирани цени на активен пазар, а когато няма такъв на база техники за оценяване, обикновено анализ на дисконтираните парични потоци.

Печалбите и загубите от тези финансови активи никога не се рекласифицират в печалбата или загубата. Дивидентите се признават в статия „финансови приходи“ в отчета за печалбата или загубата, когато правото на плащане е установено.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Дружеството оценява всички останали финансови активи, различни от тези, които са определени като оценявани по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, по справедлива стойност през печалбата и загубата.

В случай, че по този начин се елиминира или намалява значително несъответствието в оценяването или признаването на даден финансов актив, което би произтекло от признаване на резултати и промени въз основа на различни бази, Дружеството може да приложи изключенията, съгласно МСФО 9 и при първоначално признаване да неотменимо да определи финансов актив, като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загуба, вкл. договори за доставка на нефинансова позиция. Такива финансови активи се представят в пояснителните приложения към финансовия отчет отделно от другите инструменти, за които задължително се прилага този подход на оценяване.

Отписване

Финансов актив (или, където е приложимо, част от финансов актив или част от група подобни финансови активи) се отписват в случаи когато договорните права върху паричните потоци от актива са изтекли или Дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е поело задължението да изплати изцяло получените парични потоци без съществено забавяне на трета страна по споразумение "прехвърляне".

При отписване на финансов актив в неговата цялост разликата между 1) балансовата стойност (измерена към датата на отписване) и 2) полученото възнаграждение (включително всеки нов актив, получен без новото поемане на нов пасив), се признават в печалбата или загубата.

Когато Дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актив или е сключила споразумение за прехвърляне, то оценява дали и в каква степен са запазени рисковете и ползите от собствеността. Когато нито прехвърли, нито запази съществено всички рискове и ползи от актива, нито прехвърли контрола върху актива, Дружеството продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото му участие. В този случай Дружеството признава свързан пасив. Прехвърленият актив и свързаният с него пасив се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава провизии за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, като прилага подход, представен в таблицата по долу:

Тип на финансовия актив	Категория по МСФО 9	Подход за обезценка
Краткосрочни търговски вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
Търговски вземания с компонент на финансиране	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
Краткосрочни вземания от свързани лица	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
Вземания от свързани лица с компонент на финансиране	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
Вземания по предоставени заеми	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
Парични средства и еквиваленти	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
Други финансови, съдебни и присъдени вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход

Очакваните кредитни загуби представляват вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби (т.е. сегашната стойност на всеки недостиг на пари) за очаквания срок на финансовия инструмент. Паричен дефицит е разликата между паричните потоци, дължими на Дружеството в съответствие с договора, и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи. Тъй като очакваните кредитни загуби отчитат размера и сроковете на плащанията, очаквана кредитна загуба се признава дори ако Дружеството очаква активът да бъде изплатен изцяло, но по-късно от срока, в който се дължи плащането.

Обезценката и загубите по финансовите инструменти се разглеждат на три етапа – на първите два като очаквани кредитни загуби за загуби, които могат да възникнат в резултат на неизпълнение, а на третия като кредитна обезценка (загуба), вече въз основа на доказателства за потенциално или фактическо неизпълнение по инструментите.

Очакваните кредитни загуби за експозиции, за които не е налице значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване, се признават за кредитни загуби, които е възможно да възникнат в резултат на събития по неизпълнение през следващите 12 месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване, се изисква корекция на загубата за очакваните кредитни загуби спрямо оставащия живот на експозицията, независимо от времето на неизпълнението (ОКЗ за целия срок на инструмента).

За търговските вземания и активите по договори, произтичащи от сделки в обхвата на МСФО 15, които не съдържат съществен компонент на финансиране Дружеството прилага опростен подход в съответствие с МСФО 9, като признава провизия за загуба от обезценка за очаквани кредитни загуби въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството прилага матрица, чрез която се изчисляват очакваните кредитни загуби по търговски вземания. Вземанията се категоризират по просрочие и се групират по вид и клиентски сегменти с различни модели на кредитни загуби.

За изходни данни относно търговските вземания, Дружеството използва натрупания си опит в областта на кредитните загуби по такива инструменти, за да оцени очакваните кредитни загуби. Ползваните исторически данни са за периоди от 3 до 5 години назад, групирани по вида и съответните модели на клиентски сегменти, и коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за съответната индустрия.

За парични средства в банки Дружеството признава обезценка за очаквани кредитни загуби като прилага стандартизирания подход, като за определяне на загубата от неизпълнение в параметрите на модела се използва кредитният рейтинг на финансовите институции, в които Дружеството е депозирало паричните си средства.

Към всяка отчетна дата Дружеството определя стойността на обезценката за всеки инструмент в размер, равен на очакваните загуби през целия живот, ако кредитният риск за този финансов инструмент се е увеличил значително от момента на първоначалното признаване.

В случай, че към отчетната дата, кредитният риск върху даден финансов инструмент не се е увеличил значително спрямо момента на първоначалното признаване, обезценката за този финансов инструмент е в размер равен на очакваните 12-месечни кредитни загуби.

Допълнителни оповестявания, свързани с обезценката на финансови активи, се съдържат и в следните бележки:

Обезценка на финансови активи - Бележка 4.18.5
Търговски и други вземания - Бележка 10
Вземания от свързани лица - Бележка 8, 11
Парични средства - Бележка 12
Кредитен риск - Бележка 36.2

4.10.2. Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценка

Дружеството признава в отчета за финансовото си състояние финансов пасив само когато стане страна по договорни клаузи на финансовия инструмент.

При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като: „финансови пасиви, оценявани впоследствие по амортизирана стойност“ (заеми и привлечени средства, търговски и други задължения) или като „финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалба или загубата“.

Първоначалното признаване става на датата на уреждане и се извършва по справедлива стойност плюс, в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата разходи, директно относими към придобиването или издаването на финансовия пасив. Таксите за управление на получените заеми се разсрочват за периода на ползване на заемите, чрез използване на метода на ефективния лихвен процент и се включват в амортизираната стойност на заемите.

Финансовите пасиви на Дружеството включват банкови заеми и овърдрафти, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Според срока им на погасяване финансовите пасиви се класифицират на дългосрочни и краткосрочни.

Последващо оценяване

Последващата оценка на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както е описано по-долу:

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включват финансови пасиви, държани за търгуване, и финансови пасиви, определени при първоначалното им признаване по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се класифицират като държани за търгуване, ако са направени с цел обратно изкупуване в близко бъдеще.

Печалбите или загубите от пасиви, държани за търгуване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Финансовите пасиви, определени при първоначалното им признаване по справедлива стойност в печалбата или загубата, се определят на първоначалната дата на признаване и само ако са изпълнени критериите в МСФО 9.

Дружеството не е определило финансови пасиви като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност

Категория „финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност“ включва получени заеми, търговски задължения и други задължения, при които дружеството е станало страна по договор или споразумение и които следва да бъдат уредени в нетно парични средства. Тази категория е с най-съществен дял за финансовите инструменти на Дружеството и за него като цяло.

Получените заеми са временно привлечени средства срещу престация от български или чуждестранни банки и други финансови институции, търговски заеми и др.

Банковите заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Дружеството. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, нетно от разходите по получаването на заемите. Преки разходи по сделката се отнасят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва. Амортизираната стойност се изчислява, като се вземе предвид всяка отстъпка или премия при придобиването, също такси или разходи, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Разходите (изчислени чрез използването на метода на ефективната лихва) се включва като

финансови разходи в отчета за печалбата или загубата и други всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

За финансовите пасиви, които се отчитат по амортизирана стойност, печалбата или загубата се признава в печалбата или загубата за периода, когато финансовият актив или финансовият пасив се отписва или обезценява и чрез процеса на амортизиране.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на едноличния акционер, се признават, когато дивидентите са одобрени на Общото събрание.

Отписване

Дружеството отписва финансов пасив само когато уреди (изпълни) задължението, изтече срокът на задължението или кредиторът се откаже от правата си.

Когато съществуващ финансов пасив е заменен от друг от същия заемодател при съществено различни условия или условията на съществуващо задължение са съществено променени, такава размяна или промяна се третира като отписване на първоначалното задължение и признаване на нов пасив. Разликата в съответните балансови стойности се признава в отчета за печалбата или загубата.

Разликата между балансовата стойност на финансовия пасив, уреден или прехвърлен на друга страна, и заплатеното за уреждането, включително пари и прехвърляне на непарични активи, се признава в печалби и загуби за периода.

Компенсирание на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират, а нетната сума се отчита в отчета за финансовото състояние, ако има действащо законно право да се компенсират признатите суми и Дружеството има намерение да се уреди на нетна основа, да се реализират активите и уреждат пасивите едновременно.

4.11. Материални запаси

Материалните запаси включват основни материали, незавършено производство и резервни части и консумативи и други. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода средно претеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.12. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната трансакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход напр. преценка на земя или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.13. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой и парични средства по банкови сметки.

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби

4.14. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Законови резерви са формирани като разпределение на печалбата по реда на чл. 246 от Търговския закон.

Преоценъчните резерви включват резерв от преоценки на нефинансови и финансови активи и резерв от преценка по планове с дефинирани доходи. Преоценъчният резерв е представен нетно от данъци (вж. пояснение 13.2)

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица” в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период.

Всички трансакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.15. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно българското трудово законодателство и Колективния трудов договор (КТД) при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение, както следва:

до 10 (десет) години – 2 (две) brutни заплати;
от 10 (десет) до 20 (двадесет) години – 6 (шест) brutни заплати;
от 20 (двадесет) до 25 (двадесет и пет) години – 10 (десет) brutни заплати;
от 25 (двадесет и пет) до 35 (тридесет и пет) години – 15 (петнадесет) brutни заплати;
над 35 (тридесет и пет) години – 16 (шестнадесет) brutни заплати

Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Задължението, признато в отчета за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи два пъти годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на дългосрочни ДЦК.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.16. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизии се признават, когато Дружеството има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития, когато има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи и когато може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна.

Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение.

Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, когато е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време се представя като финансов разход.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.17. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към датата на баланса, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

4.17.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.17.2. Приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите по договори с клиенти ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по договори. Ключовите преценки и предположения, които оказват съществено влияние върху размера и срока за признаване на приходите от договори с клиенти са оповестени бележка 4.4.1 Приходи по договори с клиенти, Задължения за изпълнение и подход за признаване на основни видове приходи по договори с клиенти.

4.18. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.18.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превъзхожда възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. бележка 4.9). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства.

Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.18.2. Справедлива стойност на имоти, машини и съоръжения

Дружеството отчита последващо основни групи имоти, машини и съоръжения по преоценена стойност, като използва доклади на независими външни оценители за определяне на справедливата им стойност. Спецификата на активите на дружеството и динамичната икономическа среда биха могли да доведат до вариации в използваните допускания и преценки при определяне на справедливата стойност. Подробна информация относно преоценката, използваните оценителски методи, допускания, и преценки при определяне на справедливата стойност е представена в бележка 6 Имоти, машини и съоръжения.

4.18.3. Полезен живот на амортизируеми активи

Към 31 декември 2020 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в бележки 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.18.4. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

4.18.5. Обезценка на финансови активи

Обезценката на финансовите активи е в зависимост от преценката на кредитния риск на финансовите активи.

Към всяка отчетна дата Дружеството преценява дали кредитният риск по даден финансов инструмент се е увеличил значително спрямо момента на първоначалното признаване. При извършване на оценката Дружеството използва промяната в риска от неизпълнение, възникващо през очаквания живот на финансовия инструмент, вместо промяната в размера на очакваните кредитни загуби. Тази оценка се прави на база сравнение на риска от неизпълнение на финансовия инструмент към датата на отчета с риска от неизпълнение, настъпил към датата на първоначалното признаване. Информацията се идентифицира, без да са налице ненужни разходи или усилия.

При определянето на кредитния риск за даден финансов инструмент Дружеството използва разумна и подкрепяща се прогнозна информация, ако такава е налична или не се изискват прекомерни разходи или усилия за набавянето ѝ. Дружеството разчита на минала информация, когато се определя дали кредитният риск се е увеличил значително след първоначалното признаване, само ако не е налице разумна информация, която е ориентирана към бъдещето (на индивидуална или на колективна база) или са необходими прекомерни разходи или усилия.

Когато наличната информация за определяне на сумата на обезценка е ограничена, тогава преценката се основава на исторически данни от опита на Дружеството, свързан с търговските взаимоотношения с подобни длъжници, или на друга надеждна база за преценка.

Признаване и оценка за очаквани кредитни загуби на дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Подход за обезценка на търговски и други вземания и вземания от свързани лица с елемент на финансиране

Дружеството прилага индивидуален подход за обезценка на вземания с елемент на финансиране и предоставени кредити. Моделът за обезценка се базира на договорените в условията на финансовия инструмент парични потоци, както и допусканията и преценките за очаквани парични потоци и реализируемостта на финансовия актив, възприети от ръководствата при изготвянето на финансовите отчети.

В зависимост от характеристиките на актива и контрагента е възможно очакваните бъдещи парични потоци от актива съществено да се различават от договорените такива. Това би довело и до наличието на съществени равнища на очакваните кредитни загуби от актива.

Преразглеждане на очакваните бъдещи парични потоци по всеки конкретен актив се извършва към всяка отчетна дата.

Подход за обезценка на парични средства в банки

Дружеството прилага стандартизирания подход за изчисление на очакваните кредитни загуби на паричните средства в банки, като за определяне на загубата от неизпълнение в параметрите на модела се използва кредитният рейтинг на финансовите институции, в които Дружеството е депозирало паричните си средства. Тези кредитни рейтинги са присъдени основно от следните институции: Moody's, Standard and Poor's, Fitch, Българска Агенция за Кредитен рейтинг.

Подход за обезценка на краткосрочни търговски и други вземания и вземания от свързани лица

Дружеството прилага опростен подход за изчисляване на очакваните кредитни загуби за търговски вземания, които не съдържат елемент на финансиране.

За целите на определяне на очакваните кредитни загуби се извършва моделиране на ниво индустрия на клиента. Моделирането представлява присъщото извеждане на финансовия риск, който клиентите носят на дружествата в Дружеството.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват за всяко единично вземане (фактура, лихвен лист и др.), задължаващо контрагент, коригирано на база дните просрочие и стандартния цикъл на плащане от страна на контрагента. Среден брой дни забава по клиент се определя на база историческа информация за периода на покриване на вземанията от страна на клиентите. Ретроспективният преглед се извършва за период от 3 до 5 години.

За целите на изчисляване на очакваните кредитни загуби, за финансови активи, възникнали по договори с контрагенти от индустрия „Енергия“, Дружеството е определило наличието на допълнителен риск. Поради това, търговски вземания, възникнали от контрагенти в горепосочената индустрия се считат за такива с по-висок риск.

Допълнителният риск се идентифицирана на база исторически опит за събираемостта на вземанията на Дружеството с контрагенти от тази индустрия, включително и влошено финансово състояние, ликвидни проблеми и други затруднения най-вече за търговци на електрическа енергия.

Така идентифицираните рискови фактори се считат за индикация за възможно нарастване на кредитния риск. Количественият ефект на нарастване на кредитния риск към контрагенти от индустрия „Енергия“ се определя посредством обособяване на допълнителна индустрия – „Енергия – висок риск“, при която е добавен компонентът „специфичен риск“, който участва при определянето на дисконтовия процент, използван за изчисляване на размера на обезценката. От своя страна дисконтовият процент се изчислява като разлика между сбора на: % безрискова премия по матуритет на вземанията, специфичния за страната риск, цената на дълга, друг специфичен риск и % безрискова премия на базисния модел.

Подход за обезценка на съдебни и присъдени вземания

В случаите в които Дружеството е предприело съдебни действия за удовлетворяване на своите вземания, то същите се класифицират като Съдебни вземания. Този тип вземания се характеризират с пълно неизпълнение – т.е. нежелание или невъзможност на клиента да уреди своето задължение. Поради тази причина, независимо от наличието на решения на съдебните органи и стартираните изпълнителни процедури, събираемостта на тези вземания и респ. очакваните бъдещи входящи парични потоци са

ниски, а вероятността от неизпълнение вече е настъпила спрямо първоначалния актив, т.е. е равна на 100%.

4.18.6. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Дружеството бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на актюерските допускания, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

4.18.7. Справедлива стойност на финансови инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробности относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.18.8. Провизии

Провизия за разходи за рекултивация на нарушени при минните работи земи се признава, когато е вероятно, че ще бъдат извършени разходи или възстановителни работи и Дружеството е задължено, по закон или по договорно задължение, да предприеме такива действия.

Към края на отчетния период, в настоящия годишен финансов отчет е призната провизия за разходи за рекултивация на нарушени при минните работи терени.

Провизията е изчислена на база на най-надеждната оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към края на отчетния период. При определянето на провизията са взети предвид действащото екологично законодателство, предстоящите за изземване земи, иззетите нерекултивирани земи, стойността на рекултивация на 1 декар земя, както и очакваните количества запаси от въглища до 2043 г., когато изтича концесията за добив на въглища, предоставена на Дружеството.

Тъй като съществува значителна несигурност за времевите периоди на бъдещите дейности по рекултивация на земите, които ще бъдат извършени от Дружеството, ръководството не е в състояние да определи сегашната стойност на разходите за рекултивация, поради което провизията е представена по недисконтираната ѝ стойност.

В бъдеще оценката на провизията за рекултивация би могла да се изменя в различна степен в зависимост от промените на екологичното законодателство и гореспоменатите фактори за нейното изчисление.

Дружеството признава провизиите по съдебни дела в случаите когато има настоящо задължение и може да направи разумна оценка относно размера на задължението.

4.18.9. Разходи за разкривка

Разходите за разкривка са разходи, извършени от Дружеството за откриване на готовите за изземване въглищни запаси. Разходи за разкривка се оценяват на база на набраните разходи по разходни центрове, участващи в разкривната дейност, разпределят се в стойността на добитите и готовите за изземване

въглища. Стойността на разходите за разкривка, която се отнася за подготвените за изземване въглища се представя като незавършено производство.

4.19. Финансирания (правителствени дарения)

Правителствените дарения (финансирания) се признават, когато съществува разумна сигурност, че дарението (финансирането) ще бъде получено и че всички свързани с него условия ще бъдат изпълнени. Когато дарението (финансирането) е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставянето му на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението (финансирането) е свързано с актив, то се представя като приход за бъдещ период и се включва в доходите през периода на полезен живот на свързания с него актив.

Когато Дружеството получава непарични правителствени дарения, дарението и актива се отчитат по номинална стойност, като дарението (финансирането) се признава като приход в отчета за печалбата или загубата за срока на полезния живот на актива.

5. Нематериални активи

Нематериални активи на Дружеството включват лицензи, софтуер, права за ползване и други нематериални активи. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Лицензи '000 лв.	Софтуер '000 лв.	Права за ползване '000 лв.	Други '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2020 г.	245	4,653	2,829	587	8,314
Новопридобити активи	-	3	132	101	236
Отписани активи	-	(24)	-	-	(24)
Салдо към 31 декември 2020 г.	245	4,632	2,961	688	8,526
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2020г.	(245)	(4,214)	(2,274)	(394)	(7,127)
Амортизация	-	(126)	(74)	(49)	(249)
Отписани активи	-	24	-	-	24
Салдо към 31 декември 2020 г.	(245)	(4,316)	(2,348)	(443)	(7,352)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	-	316	613	245	1,174
	Лицензи '000 лв.	Софтуер '000 лв.	Права за ползване '000 лв.	Други '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2019 г.	245	4,510	2,750	587	8,092
Новопридобити активи	-	152	79	-	231
Отписани активи	-	(9)	-	-	(9)
Салдо към 31 декември 2019 г.	245	4,653	2,829	587	8,314
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2019г.	(245)	(4,101)	(2,206)	(357)	(6,909)
Амортизация	-	(122)	(69)	(36)	(227)
Отписани активи	-	9	1	(1)	9
Салдо към 31 декември 2019 г.	(245)	(4,214)	(2,274)	(394)	(7,127)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	-	439	555	193	1,187

Дружеството няма съществени договорни задължения за придобиване на нематериални активи към 31 декември 2020 г.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

6. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват земи и сгради, земи за добив на въглища, машини, съоръжения и оборудване, транспортни средства, стопански инвентар и други и разходи за придобиване на дълготрайни материални активи. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земи и сгради	Земи за добив на въглища	Машини, съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар и други	Разходи за придобиване	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2020г.	108,738	20,436	836,492	36,791	5,613	56,595	1,064,665
Новопридобити активи	664	4	12,680	2,176	13	62,474	78,011
Отписани активи	(190)	(31)	(22,548)	(15)	(130)	(11,440)	(34,354)
Трансферираны активи	966	271	86,955	3		(88,195)	-
Салдо към 31 декември 2020 г.	110,178	20,680	913,579	38,955	5,496	19,434	1,108,322
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2020 г.	(11,547)	(2,821)	(224,536)	(14,501)	(4,767)	-	(258,172)
Амортизация	(2,478)	(1 165)	(87 034)	(4 623)	(189)	-	(95,489)
Преценка отписване			(3)	3		-	-
Отписани активи	187		8 402	12	126	-	8,727
Салдо към 31 декември 2020 г.	(13,838)	(3,986)	(303,171)	(19,109)	(4,830)	-	(344,934)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	96,340	16,694	610,408	19,846	666	19,434	763,388
	Земи и сгради	Земи за добив на въглища	Машини, съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар и други	Разходи за придобиване	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2019 г.	106,764	19,917	816,190	35,524	5,581	39,971	1,023,947
Новопридобити активи	1,131	261	36,415	1,589	121	62,855	102,372
Отписани активи	(214)	-	(21,883)	(328)	(90)	(39,139)	(61,654)
Трансферираны активи	1,057	258	5,770	6	1	(7,092)	-
Салдо към 31 декември 2019 г.	108,738	20,436	836,492	36,791	5,613	56,595	1,064,665
Амортизация							
Салдо към 1 януари 2019 г.	(9,332)	(1,691)	(147,335)	(9,730)	(4,654)	-	(172,742)
Амортизация	(2,362)	(1,130)	(83,719)	(4,913)	(199)	-	(92,323)
Преценка отписване	(9)	-	14	(5)	-	-	-
Отписани активи	156	-	6 504	147	86	-	6 893
Салдо към 31 декември 2019 г.	(11,547)	(2,821)	(224,536)	(14,501)	(4,767)	-	(258,172)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	97,191	17,615	611,956	22,290	846	56,595	806,493

Съгласно счетоводната политика имотите, машините и съоръженията се преоценяват на 3 години или на по-кратки срокове. Последната преоценка на имотите, машините и съоръженията е извършена към 31 декември 2018 г. на база на оценка на техните справедливи стойности от независим лицензиран оценител. Оценката е звършена съгласно изискванията на МСС 16, МСС 36 и МСФО 13, на изискванията на Български стандарти за оценяване.

При оценката на Имоти, машини и съоръжения и теста за обезценка е ползвана комбинация от трите базисни подхода, основани на икономическите принципи на равновесие на цените, очаквани ползи или заместване.

-Пазарен подход- извежда индикативна стойност, като сравнява актива, предмет на оценка с идентични или сходни активи, за които е налична ценова информация.

-Приходен подход-извежда индикативна стойност, като привежда бъдещите парични потоци към единна текуща капиталова стойност, т.е разглежда приходс , който актива ще генерира през полезния си живот и извежда индикативна стойност чрез процес на капитализация.

-Разходен подход-извежда индикативна стойност, използвайки икономическия принцип, че купувач не би платил за даден актив повече от разходите за придобиване на актив с равностойна стойност чрез покупка или изграждане.

Всички разходи за амортизация и обезценка на имоти машини и съоръжения са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация и обезценка”.

За обезпечаване на задълженията на Дружеството по заеми към банки са предоставени като обезпечение активи от клас Машини съоръжения и оборудване с балансови стойности съответно 41,705 хил.лв.

С Постановление за налагане на обезпечителни мерки на Териториална Дирекция ГДО на НАП – гр. София, с изх. номер Изх.№ С200029-022-0033531/04.06.2020 г., е наложен Запор върху движими имущество на Мини Марица – Изток ЕАД, с обща балансова стойност 1,615 хил. лв. обезпечавачи изискуемо публично вземане по изпълнително дело № 200849175/2020 г.(Бележка 34).

Преглед за обезценка

Към 31 декември 2020 г. Дружеството е извършило преглед за обезценка на имоти, машини и съоръжения, при спазване изискванията на МСС 36 „Обезценка на активи”.

При изготвяне на теста за обезценка на активите е спазена следната последователност:

-Определяне на ниво на обезценка- идентифициране на индивидуални активи и/ или единици генериращи парични потоци.

-Определяне на възстановимата стойност.

-Сравнение на балансовата стойност с възстановимата.

Избраното ниво за тест за обезценка на активите на Дружеството е единица генерираща парични потоци.

Определена е стойност в употреба на единица генерираща парични потоци. Паричните потоци за целите на прегледа за обезценка са формирани въз основа на Бизнес план на Дружеството, приет с решение на №1-2021/15.01.2021 г. от СД на „Мини Марица-Изток“ ЕАД . - Използван е дисконтов фактор е 0.5%.

На база на извършения преглед не са установени индикации за това, че балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения надвишава тяхната възстановима стойност.

Раходи за придобиване

Към 31 декември 2020 г. разходите за придобиване на дълготрайни активи, включително предоставени аванси включват неприключени инвестиционни проекти за 19.434 х.лв. (31 декември 2019 г.: 56,595 х.лв.)

През 2020 година е извършен преглед относно очакваната реализация на проектите в процес на изграждане.

Капитализирани разходи по заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването на отговарящи на условията активи, са капитализирани като част от стойността на тези активи. Към 31.12.2020 година в стойността на придобиване на два актива, които са определени като отговарящи на условията са капитализирани 738 хил.лв. разходи по заеми (в т.ч.: разходи за лихви 689 хил. лв и разходи за такси 49 хил. лв) по два инвестиционни заема получени целево за финансирането на придобиването на тези активи. Капитализирани са 100% от разходите по двата заема за периода.

7. Финансови активи по справедлива стойност

Дружество	Основна дейност		31 декември '2020 '000 лв.	Дял %	31 декември '2019 '000 лв.
ЗАД Енергия	Застрахователна дейност	Дял%	1,674	3.68%	1,500
Общо инвестиции			1,674		1,500

Акциите на ЗАД Енергия АД не се търгуват на активен пазар. Направена е оценка на справедливата стойност към 31 декември 2020 г., приета с Протокол №06/2021/05.03.2021 година. Използвани са оценъчни техники базирани на значителна ненаблюдаема информация. Справедливата стойност е определена чрез метода на дисконтираните дивиденди, който се базира на приходния поток. Оценката попада в ниво 3 от йерархията на справедливите стойности.

Преоценка до справедлива стойност	1 януари 2020 г.	Изменение	31 декември 2020 г.
Акции на ЗАД Енергия АД	1,530	174	1,674

За 2020 г. са получени дивиденди в размер на 287 хил. лв. от ЗАД Енергия (2019 г.: 349 хил. лв.).

8. Вземания от свързани лица нетекущи

	31 декември '2020 '000 лв.	31 декември '2019 '000 лв.
Аванси, предоставени на доставчици	1,786	1,450
Нефинансови активи	1,786	1,450
Търговски вземания от свързани лица, брутна сума	-	5,914
Търговски вземания от свързани лица	-	5,914
Финансови активи по амортизирана стойност	-	5,914
Вземания от свързани лица	1,786	7,364

9. Материални запаси

	31 декември '2020 '000 лв.	31 декември '2019 '000 лв.
Резервни части и консумативи	69,017	66,760
Незавършено производство	110,212	99,134
Основни материали	13,012	14,305
Горива	1,922	2,192
Други	5,161	3,626
Общо	199,324	186,017

Към 31.12.2020 г. стойността на незавършеното производство, включва основно разходи за разкривка за подготвените за изземване въглища. Наличните за изземване въглища, към края на годината възлизат на 6.552 хил. тона.

Дружеството не е предоставило материални запаси като обезпечение на задължения към 31 декември 2020 г.

10. Търговски и други вземания

	31 декември '2020	31 декември '2019
	'000 лв.	'000 лв.
Търговски вземания	12,369	10,062
Обезценка на търговски вземания	(586)	(584)
Търговски вземания, нетна сума	11,783	9,478
Други вземания	38,410	25,467
Обезценка на други вземания	(17,241)	(17,066)
Други вземания, нетна сума	21,169	8,401
Съдебни и присъдени вземания	3,984	198
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(137)	(192)
Съдебни и присъдени вземания, нетна сума	3,847	6
Финансови активи	36,799	17,885
Аванси, предоставени на доставчици	17	7
Предплатени разходи	3,992	3,062
Нефинансови активи	4,009	3,069
Търговски и други вземания	40,808	20,954

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

С Протокол №06-2021/05.03.2021 година на Съвета на директорите Дружеството е определило, че прилагането на изискванията за обезценка на МСФО 9, водят до признаване на допълнителна загуба от обезценка към 31.12.2020 година както следва:

Обезценка	Натрупана обезценка по МСС39 към 31.12.2019 г.	Корекция	Очаквани кредитни загуби към 01.01.2020 г.	Изменения 2020 г.	Очаквани кредитни загуби към 31.12.2020 г.
Нетекущи и текущи търговски вземания	(584)		(584)	(1)	(585)
Съдебни и присъдени вземания	(192)		(192)	54	(138)
Други вземания	(17,066)		(17,066)	(175)	(17,241)
Общо обезценка	(17,842)	-	(17,842)	(122)	(17,964)

През периода е отписана обезценка в размер на 5 хил. лв.

През януари 2020 година с „Брикел“ ЕАД е сключено Допълнително споразумение към Договор № 2-2015/09.09.2015г. за доставка на лигнитни въглища. Споразумението е в сила от 01.01.2020 г., като с него се удължава срока на действие на Договора от 01.01.2020 до 31.12.2020 година и се договарят количества лигнитни въглища, които ММИ ще доставя на „Брикел“ ЕАД през този период.

През юни 2020 е сключено Споразумение за разсрочване на вземания с „Брикел“ ЕАД в размер на 11,705,692.61 лева. Към датата на съставяне на отчета задължението е погасено.

С подписано през 2020 година споразумение между „Мини Марица – Изток“ ЕАД, „Брикел“ ЕАД и Юропийн Трейд оф Енерджи АД, страните се договарят за прихващане на взаимни вземания и задължения отнасящи се за изразходвана ел. енергия и въглища.

„Мини Марица – Изток“ ЕАД
 Финансов отчет
 31 декември 2020 г.

Ръководството на Дружеството полага всички усилия за оптимизиране на разходите и събиране на вземанията.

Най-значимите търговски вземания към 31 декември са представени, както следва:

	31 декември '2020 '000 лв.	31 декември '2019 '000 лв.
Брикел ЕАД	5 976	6 100
Ей Си Ес - ЗС Марица Изток 1 ЕООД	5 265	2 444
Ремотекс - Раднево ЕАД	566	566
Ремотекс - М ООД	214	214
М и М Милицер и Мюнх БГ ООД	136	201
ПИМК Рейл ЕАД	112	-
Други	100	502
Каолин АД	-	35
Общо	12,369	10,062

11. Вземания от свързани лица текущи

	31 декември '2020 '000 лв.	31 декември '2019 '000 лв.
Търговски вземания , брутна сума	108,439	117,896
Натрупана обезценка на търговски вземания	(8,939)	(4,804)
Търговски вземания от свързани лица	99,500	113,092
Други вземания, брутна сума	16,104	10,814
Натрупана обезценка на други вземания	(4,709)	(2,963)
Други вземания от свързани лица	11,395	7,851
Финансови активи	110,895	120,943
Вземания от свързани лица	110,895	120,943
Движение и обезценка на вземания от свързани лица	2020 г. '000 лв.	2019 г. '000 лв.
Сладо на 1 януари обезценка по МСС39	(7,767)	(6,344)
Първоначален ефект от прилагане на МСФО 9		
Салдо на 1 януари (преизчислено)	(7,767)	(6,344)
Изменения	(5,881)	(1,423)
Сладо на 31 декември обезценка по МСС39	(13,648)	(7,767)

12. Пари и парични еквиваленти

	31 декември '2020 '000 лв.	31 декември '2019 '000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
Български лева	21,422	44,370
Евро	273	41
Щатски долари	3	3
Британски лири	2	2
Швейцарски франк	3	3
Японски йени	9	9
Ефект от очаквана кредитна загуба	(19)	(66)
Общо пари и парични еквиваленти	21,693	44,362
Парични средства в банкови сметки	21,464	44,154
Парични средства в брой	78	104
Блокирани парични средства със специално предназначение	170	170
Ефект от очаквана кредитна загуба	(19)	(66)
Общо пари и парични еквиваленти	21,693	44,362

Блокираните парични средства на Дружеството към 31 декември 2020 г., са 170 хил. лв. (2019 г.: 170 хил. лв.) и са по разплащателна сметка със специално предназначение в Алианс Банк България АД във връзка с договор с КЕВР.

13. Собствен капитал

13.1. Акционерен капитал

Към 31.12.2020 година регистрираният капитал се състои от 12,112,470 броя поименни акции с номинална стойност в размер на 10 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от Общото събрание на акционерите на Дружеството. Едноличен собственик на акционерния капитал е “Български Енергиен Холдинг” ЕАД, като 100% от регистрирания капитал на “Български Енергиен Холдинг” ЕАД са собственост на държавата. Правата на едноличния собственик се упражняват от Министъра на енергетиката.

	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	12,112,470	12,112,470
Брой издадени и напълно платени акции	12,112,470	12,112,470
Брой акции, оторизирани за плащания на база на акции	12,112,470	12,112,470
Общо брой акции, оторизирани на 31 декември	12,112,470	12,112,470

13.2. Законови и преоценъчни резерви

	Законови резерви	Преоценка по планове с дефинирани доходи	Преоценъчен резерв	Резерв на финансови активи по справедлив стойност	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Салдо към 1 януари 2020 г.	171,460	(37,145)	555,483	1,218	691,016
Салдо към 1 януари 2020 г. след промени	171,460	(37,145)	555,483	1,218	691,016
Преоценка на планове с дефинирани вноски		(9,827)	-	-	(9,827)
Преоценка намаление				173	173
Ефект от отсрочени данъци		983		(17)	966
Друг всеобхватен доход за годината след данъци	-	(8,844)	-	156	(8,688)
Отписан преоценъчен резерв			(3,866)		(3,866)
Салдо към 31 декември 2020 г.	171,460	(45,989)	551,617	1,374	678,462

	Законови резерви	Преоценка по планове с дефинирани доходи	Преоценъчен резерв	Резерв на финансови активи по справедлив стойност	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Салдо към 1 януари 2019 г.	171,460	(34,184)	559,304	1,245	697,825
Промени в счетоводната политика	-	-	-	-	-
Салдо към 1 януари 2019 г. след промени	171,460	(34,184)	559,304	1,245	697,825
Преоценка на планове с дефинирани вноски		(3,290)			(3,290)
Преоценка намаление				(30)	(30)
Ефект от отсрочени данъци		329		3	332
Друг всеобхватен доход за годината след данъци	-	(2,961)	-	(27)	(2,988)
Отписан преоценъчен резерв			(3,821)		(3,821)
Салдо към 31 декември 2018 г.	171,460	(37,145)	555,483	1,218	691,016

Законовите резерви към 31.12.20 г. са в размер на 171,460 хил. лв. (2019 г.: 171,460 хил. лв.). Законите резерви са формирани като разпределение на печалбата по реда на чл. 246 от Търговския закон. Те се заделят докато достигнат една десета или по-голяма част от капитала. Източници за формиране на законовите резерви са най-малко една десета част от нетната печалба, премии от емисии на акции и средствата, предвидени в устава или по решение на общото събрание на акционерите. Законите резерви могат да бъдат използвани единствено за покриване на загуби от текущия и предходни отчетни периоди.

Преоценъчният резерв към 31.12.2020 г. е в размер на 551,617 хил. лв. (2019 г.: 555,483 хил. лв.). Този резерв е формиран в резултат на преоценки на имоти, машини и съоръжения нетно от данъци и не подлежи на разпределение към едноличния собственик на Дружеството.

Резервите, свързани с преоценки по планове с дефинирани доходи към 31.12.2020 г. представляват актюерски загуби/печалби по планове с дефинирани доходи признати в съответствие с актюерски доклад и изискванията на МСС 19 Доходи на персонала.

Резервите на финансовите активи по справедлива стойност представляват преоценка до справедливата стойност на акции на ЗАД „Енергия“ (виж. Бележка 4.10.1 и Бележка 7).

13.3. Разпределение на печалба за дивиденди

Съгласно Протокол 42-2020/16.07.2020 година на Съвета на директорите на „Български енергиен холдинг“, в съответствие с Разпореждане № 2 от 16.06.2020 г. на Министерски съвет, Дружеството през месец юли разпределя дивидент в размер на 28,388.28 лева в полза на БЕХ представляващ 50% от печалбата за 2019 година. Към 31 декември 2020 г. дивидента е платен.

14. Задължения по заеми от банки нетекущи

Заеми, отчитани по амортизирана стойност:

Задължения по заеми	31 декември '2020 '000 лв.	31 декември '2019 '000 лв.
Банка ДСК АД	18,137	28,985
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност - нетекуща част	18,137	28,985
Виж бележка 21		

15. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	31 декември '2020 '000 лв.	31 декември '2019 '000 лв.
Нетекущи		
Планове с дефиниран доход	86,175	76,064
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	86,175	76,064
Текущи		
Планове с дефиниран доход	7,667	8,241
Задължения към персонала	25,414	25,034
в т.ч. компенсиреми отпуски	6,739	10,698
Задължения за социално осигуряване	9,783	9,562
в т.ч. компенсиреми отпуски	1,786	2,915
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	42,864	42,837

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2021 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

„Мини Марица – Изток“ ЕАД
 Финансов отчет
 31 декември 2020 г.

	31 декември '2020 '000 лв.	31 декември '2019 '000 лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 1 януари	84,305	81,421
Разходи за текущ трудов стаж	5,666	5,997
Разходи за лихва	521	838
Преоценка - актюерски (печалба)/загуба от промение в предположенията	9,827	3,290
Изплатени доходи	(6,477)	(7,241)
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	93,842	84,305

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2020 г. '000 лв.	2019 г. '000 лв.
Разходи за текущ стаж	5,666	5,997
Нетни разходи за лихви	521	838
Общо разходи признати в печалба или загуба	6,187	6,835

Разходите за текущ стаж са включени в „Разходи за персонала“. Нетните разходи за лихви са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

	2020 г. '000 лв.	2019 г. '000 лв.
Актюерски печалба/(загуба) от промени в предположенията	9,827	3,290
Общо приходи (разходи), признати в другия всеобхватен доход	9,827	3,290

На базата на минал опит Дружеството очаква да плати вноски по плана за дефинирани доходи за 2021 г. в размер на 7,667 хил. лв.

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очаквания процент на увеличение на заплатите и средната продължителност на живота. Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2020 г.:

Увеличение (+) / Намаляние (-) на:	Увеличение с 1% '000 лв.	Намаляние с 1% '000 лв.
От промяна в лихвен процент		
Обща сума на разходите за лихви и за текущ стаж	(198)	264
Общо сума на задължението към 31 декември 2020 г.	(8,839)	10,338
От промяна в ръста на заплатите		
Обща сума на разходите за лихви и за текущ стаж	781	(658)
Общо сума на задължението към 31 декември 2020 г.	10,145	(8,856)

Използваните демографски статистически предположения се основават на процент на текучество на персонала на Дружеството през последните пет години; смъртност на населението на България съгласно данните на Националния статистически институт и статистически данни от Националния център за здравна информация относно нетрудоспособност на населението и преждевременно пенсиониране.

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани доходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

Планът излага Дружеството на актюерски рискове като лихвен риск, риск от промяна в продължителността на живота и инфлационен риск:

- Лихвен риск – Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е изчислена с дисконтов процент, определен на базата на доходността на емисиите на ДЦК. Спад в пазарната доходност на ДЦК ще доведе до увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи на Дружеството.
- Риск от промяна в продължителността на живота – Увеличение на очакваната продължителност на живота на служителите би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.
- Инфлационен риск - Увеличение на инфлацията би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

16. Провизии

Балансовата стойност на провизията за рекултивация може да бъде представена, както следва:

	31 декември '2020 '000 лв.	31 декември '2019 '000 лв.
Провизия за рекултивация		
Балансова стойност към 1 януари	100,226	96,830
Допълнителни провизии	2,652	3,396
Балансова стойност към 31 декември	102,878	100,226
Представени в отчета за финансовото състояние като:		
Нетекущи пасиви	102,082	99,587
Текущи пасиви	796	639

База за определянето на средните предполагаеми разходи за рекултивация на един тон продукция е действащото екологично законодателство, предстоящите за изземване земи, иззетите нерекултивирани земи, стойността на рекултивация на 1 декар земя, както и очакваните количества запаси от въглища до 2043 г. Сумата на начислените провизии през 2020 г. и 2019 г. е изчислена на базата на следните данни:

	2020 г. '000 лв.	2019 г. '000 лв.
Добиви на въглища	20,600	26,372
Разходи за рекултивация (лева/тон продукция)	0,14	0,14

Тъй като съществува значителна несигурност за времевите периоди на бъдещите дейности по рекултивация на земите, които ще бъдат извършени от Дружеството, ръководството не е в състояние да определи сегашната стойност на разходите за рекултивация, поради което провизията е представена по недисконтираната ѝ стойност.

В бъдеще оценката на провизията за рекултивация би могла да се изменя в различна степен в зависимост от промените на екологичното законодателство и гореспоменатите фактори за нейното изчисление.

Текущите провизии включват признати задължения по съдебни дела и може да бъде представена, както следва:

	2020 г. ‘000 лв.	2019г. ‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари	12	88
Начислени разходи по съдебни дела	23	12
Рейнтрирани провизии	(2)	(6)
Изплатени суми	(10)	(82)
Балансова стойност към 31 декември	23	12
Представени в отчета за финансовото състояние като:		
Текущи пасиви	23	12

Към 31.12.2020 година е направен преглед на предявените правни искове към Дружеството.

Дружеството не е установило дела, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии.

17. Отсрочени финансираня

	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
На 1 януари	37,329	33,569
Получени през годината	4,221	6,163
Признати в печалба или загуба	(3,365)	(2,403)
На 31 декември	38,185	37,329
в т.ч. нетекущи	34,949	35,247
в т.ч. текущи	3,237	2,082

Финансиранията се отнасят за финансиране за дълготрайни активи в процес на изграждане.

Дружеството отчита финансиране за дълготрайни активи свързано с Международен фонд „Козлодуй“, като администратор на средствата на фонда е Европейската банка за възстановяване и развитие, а управлението на усвояването им от българска страна се осъществява от Министерството на енергетиката. Финансирането е свързано с енергийната ефективност чрез рехабилитация на тежкото промишлено минно оборудване и подмяна на роторни многокофери багери на Дружеството и други дейности. Финансирането е на обща стойност 30,150 хил. евро. Към 31.12.2020 г. Дружеството отчита финансиране на дълготрайни активи по шест договора с фирми изпълнители:

- Договор с Реф. ММЕ/PIU „Пъйоури енерджи“ (с ново име AFRY Switzerland Ltd след сливането с AF Consult Switzerland Ltd и AF TOSCANO AG) – консултант по изпълнението на рамковото споразумение с ЕБВР. Финансирането се осигурява на 100% от ЕБВР;
- Договор с Реф. ММЕ/С „Сименс“ ЕООД за „Рехабилитация на главните трансформаторни станции и изграждане на нови мобилни такива заедно с прилежащите разпределителни устройства и свързващо оборудване за повишаване на ел.захранването от 6 kV до 20kV за р-к 2 и р-к 3“ за договорна цена € 12,557,535.97. Финансирането се осигурява 70% от Европейската банка за възстановяване и развитие чрез фонд Козлодуй и 30% от средствата на „Мини Марица-изток“ ЕАД. Договора е приключил към 31.12.2015 година;
- Договор с Реф. ММЕ/А Риск инженеринг“ АД за „Проектиране, доставка и монтаж на съоръжения и оборудване за он-лайн контрол на натоварването на лентовите транспортъри и багерите в „Мини Марица-изток“ ЕАД“ за договорна цена € 4,663,484.95. Финансирането се осигурява 70% от Европейската банка за възстановяване и развитие чрез фонд Козлодуй и 30% от средствата на „Мини Марица-изток“ ЕАД. Договора е приключил към 31.12.2016 година.
- Договор с Реф. № ММЕ/D (Лот А): “Проектиране, доставка и монтаж на съоръжения и оборудване за компенсиране на реактивната мощност на тежкото промишлено минно

оборудване на „Мини Марица-изток“ ЕАД, България”, с изпълнител „СИМЕНС“ ЕООД, България за договорна цена € 951,954.13. Финансирането се осигурява 70% от Европейската банка за възстановяване и развитие чрез фонд Козлодуй и 30% от средствата на „Мини Марица-изток“ ЕАД. Договорът е приключен към 31.12.2018 година.

- Договор с Реф. № ММЕ/D (Лот Б): “Рехабилитация (проектиране, доставка и монтаж) на промишленото осветление чрез подмяна с LED осветители в „Мини Марица-изток“ ЕАД, България”, с изпълнител ETRALUX, Испания за договорна цена € 2,446,767.04. Финансирането се осигурява 70% от Европейската банка за възстановяване и развитие чрез фонд Козлодуй и 30% от средствата на „Мини Марица-изток“ ЕАД. Договорът е приключен през август 2018 г.

Договор с Реф. № ММЕ/BWE „Проектиране, изработка, доставка, изграждане и пускане в експлоатация на роторен багер от типа SRs 2000 и роторен багер от типа SRs 200 в „Мини Марица-изток“ ЕАД, с изпълнител консорциум „FAMUR-БЪЛГАРСКА ЕНЕРГЕТИКА“, за договорна цена € 25 848 663.00 (с Изменение 6 към Договора от 15.07.2020 г. цената се увеличава с € 208 720.27 и става € 26 057 383.27). Финансирането се осигурява 50% от Европейската банка за възстановяване и развитие чрез фонд Козлодуй и 50% от средствата на „Мини Марица-изток“ ЕАД. Договорът е подписан на 20.05.2016 г., а стартира на 20.09.2016 г. (ефективна дата за изпълнение). На 16.03.2020 г. е издаден сертификат за приемане в експлоатация на багер KWK 2000, а на 6.04.2020 г. е издаден сертификат за приемане в експлоатация на багер KWK 400L, с което Договорът е изпълнен. Активите са заведени в баланса на Дружеството. Изменение 6 към Договора от 15.07.2020 г. предвижда доставка на препоръчителни резервни части на стойност € 208 720.27, поради което се удължава времето за изпълнение на Договора. Към момента всички препоръчителни резервни части са доставени и предстои последното плащане към Изпълнителя в размер на € 26 000.

На 23 юли 2020 г. между ММИ и Европейската Комисия в лицето на **Изпълнителна агенция по иновации и мрежи (INEA), Департамент С - Механизъм за свързване на Европа**, беше сключено Споразумение за безвъзмездна помощ No INEA/CEF/ICT/A2019/2072546 по Механизъм за свързване на Европа (CEF) – сектор Телекомуникации за проект „Дейта център за киберсигурност в „Мини Марица-Изток“ ЕАД“ (номер на Проекта 2019-BG-IA-0130).

Началната дата на Проекта е 01.10.2020 г., а крайната дата за изпълнение на Проекта е 01.02.2023 г. Проектът е на стойност € 278 619. Финансирането се осигурява 75% от Европейската комисия и 25% от ММИ. Безвъзмездната помощ за Проекта е в размер на максимална сума от € 208 964. След влизане в сила на Споразумението, Изпълнителна агенция по иновации и мрежи извърши предварително плащане в размер на € 125 378. Второто и последно плащане ще бъде направено след завършване на Проекта и отчитане на разходите по него – ще бъде възстановена останалата сума от 75% от допустимите разходи по Проекта.

Изпълнението на Проекта се отчита по етапи. Определени са 14 етапа на изпълнение със съответни крайни дати за всеки етап. За всеки завършен етап се изпраща съответното доказателство за изпълнението като средство за проверка от страна на Изпълнителна агенция по иновации и мрежи. До момента са отчетени 2 етапа, като първият е на 01.12.2020 г., а вторият – на 01.02.2021 г.

Финансиранията се признават на приход систематично за срока на полезния живот на нетекущи активи за които са получени.

18. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени както следва:

„Мини Марица – Изток“ ЕАД
 Финансов отчет
 31 декември 2020 г.

Отсрочени данъчни пасиви(активи)	1 януари 2020 г.	1 януари 2020 г. след корекция	Признати в друг всеобхватен доход	Признати в печалба или загуба	31 декември 2020 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Имоти машини и съоразения	37,017	37,017		(2,639)	34,378
Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	135	135	17		152
Обезценка на вземания	(2,567)	(2,567)		(596)	(3,163)
Провизия за рекултивация	(10,023)	(10,023)		(265)	(10,288)
Пенсионни и други задължения към персонала	(8,430)	(8,430)	(983)	29	(9,384)
Неизползвани отпуски на персонала	(1,395)	(1,395)		518	(877)
Неплатени доходи на персонала	(12)	(12)		(7)	(19)
Провизии за съдебни дела	(1)	(1)		(1)	(2)
Данъчна загуба за пренасяне				(533)	(533)
Общо	14,724	14,724	(966)	(3,494)	10,264
Признато като:					
Отсрочен данъчен актив	(22,428)	(22 428)			(24,266)
Отсрочен данъчен пасив	37,152	37,152			34,530
Нетно отсрочени данъчни (активи) пасиви	14,724	14,724			10,264

Отсрочените данъци за сравнителния период 2019 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2019 г.	1 януари 2019 г. след корекция	Признати в друг всеобхватен доход	Признати в печалба или загуба	31 декември 2019 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	39,700	39,700		(2,683)	37,017
Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	138	138	(3)		135
Обезценка на вземания	(2,407)	(2,407)		(160)	(2,567)
Провизия за рекултивация	(9,683)	(9,683)		(340)	(10,023)
Пенсионни и други задължения към персонала	(8,142)	(8,142)	(329)	41	(8,430)
Неизползвани отпуски на персонала	(1,483)	(1,483)		88	(1,395)
Неплатени доходи на персонала	(141)	(141)		129	(12)
Провизии за съдебни дела	(8)	(8)		7	(1)
Общо	17,974	17,974	(332)	(2,918)	14,724
Признати като:					
Отсрочени данъчни активи	(21,864)	(21,864)			(22,428)
Отсрочени данъчни пасиви	39,838	39 838			37,152
Нетно отсрочени данъчни (активи) пасиви	17,974	17 974			14,724

19. Търговски и други задължения

	31 декември '2020 ‘000 лв.	31 декември '2019 ‘000 лв.
Търговски задължения	9,781	7,983
Гаранции по договори за строителство	198	55
Гаранции по договори за услуги	-	254
Получени депозити	1,521	1,846
Финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност	11,500	10,138
Данъчни задължения	10,171	11,496
Задължения по аванси	17	2
Други задължения	84	133
Нефинансови пасиви	10,272	11,631
Текущи търговски и други задължения	21,772	21,769

„Мини Марица – Изток“ ЕАД
 Финансов отчет
 31 декември 2020 г.

Търговските задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	31 декември '2020 '000 лв.	31 декември '2019 '000 лв.
Текущи		
Каучук АД	2,718	24
Медина Мед ООД	1,886	19
Инса Ойл ООД	495	839
Електролюкс Табаков	465	-
Консорциум Марица изток	437	-
Стемо	434	-
Автотранс-север-2018 ДЗЗД	296	371
Пресков АД	273	372
Вип секюрити	268	-
Мультифорс А.С. ЕООД	192	181
Елитком груп ДЗЗД	192	-
Георги Стефанов-Златаров ЕТ	180	1,659
Телекомт ЕООД	159	-
РДПБЗН - Стара Загора	147	137
Витоком ООД	135	246
Пан Еуропа Трейдинг	106	-
ПВР ЕООД	93	44
Консорциум Фамур-българска енергетика	89	183
Металик АД	69	161
Евромаркет кърпостъргач	62	104
Булкоммерс ООД	56	20
Арко Импорт ЕООД	46	114
Стротех инженеринг АД	21	137
Майнинг секюрити ДЗЗД	-	454
Дитсманн енергоремонт холдинг АД	-	391
Солид сейфти ООД	-	317
ЗЗД Превози фаворит 2014	-	275
Металекс ДООЕЛ	-	251
Марица транс 2014 ДЗЗД	-	220
Ел контрол ЕООД	-	175
Емвеко селек ООД	-	112
Сейл Комерс АД	-	68
Булмашинъри Ентерпрайсис ООД	-	14
Други	-	1,095
Общо	9,781	7,983

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

20. Задължения към свързани лица

	31 декември '2020 '000 лв.	31 декември '2019 '000 лв.
Търговски задължения	4,526	8,258
Други задължения	8,325	8,325
Финансови пасиви по амортизирана стойност към свързани лица	12,851	16,583

21. Задължения по заеми текущи

Задължения по заеми	31 декември '2020 '000 лв.	31 декември '2019 '000 лв.
Банка ДСК АД	10,860	10,860
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност – текуща част	10,860	10,860

Всички заеми са деноминирани в български лева.

През месец май 2020 година, във връзка с вливането на Експресбанк в Банка ДСК, Банка ДСК става правопреемник на Експресбанк, в това число и страна по всички договори с клиенти, обслужване на разплащателни сметки, ползване на пакет от продукти и услуги, по които преди вливането страна е била Експресбанк.

Ползвани кредити за оборотни средства под формата на овъдрафт от „Мини Марица-изток“ ЕАД:

- **Банка ДСК АД като правопреемник на Експресбанк АД, гр. Варна – МТ283/03.10.2019**, предоставяне на оборотен кредит под формата на овъдрафт с лимит до 10 млн. лв. сключен през м. октомври 2019 година. Срок на пълно усвояване и погасяване на овъдрафта е 12 месеца от датата на сключване на договора, до 02.10.2020 година. Договорен лихвен процент ОЛП + 1,60%. Кредита е без обезпечение. Към 31.12.2020 год. няма задължение по кредита.

- **Банка ДСК АД – ТО345/30.11.2020**, предоставяне на оборотен кредит под формата на овъдрафт с лимит до 8 млн. лв. за покриване на временен недостиг на средства при обслужване на текущи плащания към доставчици и други оперативни нужди. Срок на пълно усвояване и погасяване на овъдрафта е 12 месеца от датата на сключване на договора, до 30.11.2021 година. Договорен лихвен процент ОЛП + 1,80%. Кредита е без обезпечение. Към 31.12.2020 год. няма задължение по кредита.

- **Банка ДСК АД – ТО346/30.11.2020**, предоставяне на оборотен кредит под формата на овъдрафт с лимит до 10 млн. лв. за покриване на временен недостиг на средства при обслужване на текущи плащания към персонала, плащане на публични задължения и други оперативни нужди. Срок на пълно усвояване и погасяване на овъдрафта е 12 месеца от датата на сключване на договора, до 30.11.2021 година. Договорен лихвен процент ОЛП + 1,80%. Кредита е без обезпечение. Към 31.12.2020 год. няма задължение по кредита.

Ползвани дългосрочни целеви кредити от „Мини Марица-изток“ ЕАД :

За обезпечаване позиции от Инвестиционната програма на Дружеството има сключени следните целеви договори за кредит:

- **Банка ДСК АД като правопреемник на Експресбанк АД, гр. Варна – МТ424/24.11.2016**, Инвестиционен кредит с лимит до 19,100 хил. лева за финансиране изпълнението на Договор №: ММЕ/BWE отнасяща се за: „Проектиране, производство, доставка, изграждане и пускане в експлоатация на роторни багери от типа SRs 2000 в „Мини Марица – Изток“ ЕАД, България“. Усвояването на кредита е предвидено за периода 2016 – 2018 година. Договорен лихвен процент - годишна лихва върху фактически ползваните суми по кредита в размер на ОЛП + надбавка от 1,89% годишно. Еднократна такса за управление и обработка в размер на 0,29 % върху сумата на кредита. Наказателната лихва за просрочие на дължими вноски е в размер на ОЛП + 6%. Обезпечение: Договор за особен залог на активи от 24.11.2016, чиято стойност покрива размера на кредита. Периода на действие на кредита е 81 месеца, като е предвиден 21 месечен гратисен период и 60 месечен период за издължаване на задължението по кредита. С Допълнително споразумение от 25.06.2018 година, срока на усвояване е удължен до 31.07.2019г., а крайния срок на издължаване на всички задължения е 30.06.2024 година. През гратисния период Дружеството дължи лихва всеки месец, начислена върху фактически усвоената част от инвестиционния кредит. Към 31.12.2020 година кредита е изцяло усвоен в размер на 19,100 хил. лв., общо платените лихви по кредита са в размер на 742 хил. лв., балансовата стойност на задължението е 13,360 хил. лв. Просрочени задължения по договора към 31.12.2020 г. няма.

- **Банка ДСК АД като правопреемник на Експресбанк АД, гр. Варна – МТ425/24.11.2016**, „Инвестиционен кредит с лимит до 5,200 хил. лева за финансиране изпълнението на Договор №: ММЕ/BWE отнасяща се за: „Проектиране, производство, доставка, изграждане и пускане в експлоатация на роторни багери от типа SRs 200 в „Мини Марица - Изток“ ЕАД, България“. Усвояването на кредита е предвидено за периода 2016 – 2018 година. Договорен лихвен процент - годишна лихва върху фактически ползваните суми по кредита в размер на ОЛП + надбавка от 1,89% годишно. Еднократна такса за управление и обработка в размер на 0,29 % върху сумата на кредита. Наказателната лихва за просрочие на дължими вноски е в размер на ОЛП + 6%. Обезпечение: Договор за особен залог на активи от 24.11.2016, чиято стойност покрива размера на кредита. Периода на

действие на кредита е 81 месеца, като е предвиден 21 месечен гратисен период и 60 месечен период за издължаване на задължението по кредита. С Допълнително споразумение от 25.06.2018 година, срока на усвояване е удължен до 31.07.2019, а крайния срок на издължаване на всички задължения е 30.06.2024 година. През гратисния период Дружеството дължи лихва всеки месец, начислена върху фактически усвоената част от инвестиционния кредит. Към 31.12.2020 година кредита е изцяло усвоен в размер на 5,200 хил. лв., общо платените лихви по кредита са в размер на 186 хил. лв., балансовата стойност на задължението е 3,637 хил. лв. Просрочени задължения по договора към 31.12.2020 г. няма.

- **Банка ДСК АД като правопреемник на Експресбанк АД, гр. Варна – МТ218/13.06.2018,** „Инвестиционен кредит с лимит до 8,000 хил. лв. за финансиране изпълнението на Договор МТ440/19.12.2017 за доставка на булдозери за изпълнение на технологични дейности“. Усвояването на кредита е предвидено да се осъществи до 31.12.2018 година. Договорен лихвен процент - годишна лихва върху фактически ползваните суми по кредита в размер на ОЛП + надбавка от 1,69% годишно. Еднократна такса за управление и обработка в размер на 0,50 % върху сумата на кредита. Наказателната лихва за просрочие на дължими вноски е в размер на ОЛП + 6%. Обезпечение: Договор за особен залог на активи от 13.06.2018г. Издължаването на главницата по кредита е предвидено в 48 равни месечни вноски по главницата и започва от м. януари 2019. Крайния срок на издължаване на всички задължения е 31.12.2022 година. През периода на усвояване на кредита, Дружеството дължи лихва, начислена върху фактически ползваните суми по кредита. Договорения размер на кредита е изцяло усвоен. Към 31.12.2020 година, задължението по кредита е в размер на 4,000 хил. лв. в т.ч. дългосрочна част 2,000 хил. лева, общо платените лихви по кредита са в размер на 228 хил. лв. Просрочени задължения по договора към 31.12.2020 г. няма.

- **Банка ДСК АД като правопреемник на Експресбанк АД, гр. Варна – МТ219/13.06.2018,** „Инвестиционен кредит с лимит до 8,000 хил. лв. за финансиране изпълнението на Договор МТ448/21.12.2017 за доставка на булдозери за работа в открити хоризонти на рудниците“. Усвояването на кредита е предвидено да се осъществи до 31.12.2018 година. Договорен лихвен процент - годишна лихва върху фактически ползваните суми по кредита в размер на ОЛП + надбавка от 1,69% годишно. Еднократна такса за управление и обработка в размер на 0,50 % върху сумата на кредита. Наказателната лихва за просрочие на дължими вноски е в размер на ОЛП + 6%. Обезпечение: Договор за особен залог на активи от 13.06.2018г. Издължаването на главницата по кредита е предвидено в 48 равни месечни вноски по главницата и започва от м. януари 2019. Крайния срок на издължаване на всички задължения е 31.12.2022 година. През периода на усвояване на кредита, Дружеството дължи лихва, начислена върху фактически ползваните суми по кредита. Договорения размер на кредита е изцяло усвоен. Към 31.12.2020 година, задължението по кредита е в размер на 4,000 хил. лв. в т.ч. дългосрочна част 2,000 хил. лева, общо платените лихви по кредита са в размер на 263 хил. лв. Просрочени задължения по договора към 31.12.2020 г. няма.

- **Банка ДСК АД като правопреемник на Експресбанк АД, гр. Варна – МТ220/13.06.2018,** „Инвестиционен кредит с лимит до 8,000 хил. лв. за финансиране изпълнението на Договор МТ452/22.12.2017 за доставка на булдозери за работа в насипищните хоризонти на рудниците“. Усвояването на кредита е предвидено да се осъществи до 31.12.2018 година. Договорен лихвен процент - годишна лихва върху фактически ползваните суми по кредита в размер на ОЛП + надбавка от 1,59% годишно. Еднократна такса за управление и обработка в размер на 0,49 % върху сумата на кредита. Наказателната лихва за просрочие на дължими вноски е в размер на ОЛП + 6%. Обезпечение: Договор за особен залог на активи от 13.06.2018. Издължаването на главницата по кредита е предвидено в 48 равни месечни вноски по главницата и започва от м. януари 2019. Крайния срок на издължаване на всички задължения е 31.12.2022 година. През периода на усвояване на кредита, Дружеството дължи лихва, начислена върху фактически ползваните суми по кредита. Договорения размер на кредита е изцяло усвоен. Към 31.12.2020 година, задължението по кредита е в размер на 4,000 хил. лв. в т.ч. дългосрочна част 2,000 хил. лева, общо платените лихви по кредита са в размер на 243 хил. лв. Просрочени задължения по договора към 31.12.2020 г. няма.

Балансовата стойност на банковите заеми се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

22. Приходи от договори с клиенти

22.1. Елементи на приходите по договори с клиенти

Приходи по договори с клиенти	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Продажба на въглища	379,041	481,695
Приходи от транспортни услуги	7,258	9,105
Приходи от продажба на електрическа енергия	3,818	5,421
Приходи от пренос на ел.енергия	337	392
Приходи от студен резерв	326	908
Приходи от продажба на краткотрайни активи	1,860	3,314
Приходи от други договори с клиенти	214	411
Общо приходи по договори с клиенти	392,854	501,246

22.2. Пазари и съществени продукти и услуги

Приходите по договори с клиенти се реализират от продажби на вътрешен пазар.

Съществени продукти/услуги	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Въглища	379,041	481,695
Електрическа енергия	3,818	5,421
Услуги	7,258	9,105
Други	2,737	5,025
Общо:	392,854	501,246

22.3. Салда, свързани с договори с клиенти

Салда по договори с клиенти	31 декември '2020 ‘000 лв.	31 декември '2019 ‘000 лв.
Търговски вземания	122,594	133,306
Търговски вземания обезценка	(9,525)	(4,821)
Общо:	113,069	128,485

22.4. Признаване на приходите

Момент във времето за признаване на приходите	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Продукти, които се прехвърлят в определен момент	2,074	3,725
Продукти и услуги, които се прехвърлят с течение на времето	390,780	497,521
Общо:	392,854	501,246

22.5. Задължения за изпълнение

Дружеството има сключени дългосрочни договори за продажба на въглища с основните си клиенти.

През 2020 година заявките за доставка на лигнитни въглища от централите в комплекса към „Мини Марица – изток“ ЕАД са значително занижени. Отчита се спад в продажбите и приходите от въглища. Съгласно сключен дългосрочен договор за продажба на въглища с „ЕЙ И ЕС - 3С Марица Изток 1“ ЕООД (AES) Дружеството има задължение да доставя минимално годишно количество от 5,184 хил. стандартни тона лигнитни въглища. През текущата година са доставени 4,812 хил. стандартни тона. Съгласно сключен дългосрочен договор за продажба на въглища с „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД (ContourGlobal) Дружеството има задължение да доставя минимално годишно количество от 8,756 хил. стандартни тона лигнитни въглища. През текущата година са доставени 7,295 хил. стандартни тона.

23. Други доходи

Други доходи	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Приходи от неустойки и лихви по договори с доставчици и клиенти	7,327	8,047
Приходи от финансиране	59,580	2,403
Приходи от наеми	1,037	1,070
Нетна печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения	1	-
Приходи от излишъци на активи	531	509
Приходи от застрахователни събития	346	322
Приходи от отписани задължения	-	2
Други доходи	78	365
Общо други доходи	68,900	12,718

Във връзка с въведеното извънредно положение и последваща извънредна епидемична обстановка в страната и предприетите мерки от правителството, Дружеството беше одобрено за изплащане на компенсации за запазване на заетостта, съответно както следва:

- по реда на чл.1, ал.1 от ПМС151/03.07.2020 година за месеците юли, август и септември 2020 година;
- по реда на ПМС 151/03.07.2020 година изм. с ПМС 278/2020 година за месеците октомври, ноември и декември 2020 година.

През 2020 година „Мини „Марица -изток“ ЕАД призна одобрените безвъзмездни средства в печалбата или загубата в частта Приходи от финансиране.

24. Разходи за материали

Разходи за материали	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Електроенергия	(57,247)	(84,660)
Резервни части	(17,247)	(23,725)
Горива	(9,689)	(13,288)
Материали за ремонт и поддръжка	(15,908)	(20,002)
Други материали	(1,556)	(1,527)
Общо:	(101,647)	(143,202)

25. Разходи за външни услуги

Разходи за външни услуги	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Концесионни такси	(7,580)	(14,451)
Транспорт	(7,326)	(8,401)
Разходи за охрана	(9,562)	(9,207)
Поддръжка на имоти, машини и съоръжения	(2,325)	(6,029)
Разходи за чужда механизация	(125)	(3,696)
Консултантски услуги	(895)	(898)
Разходи за извозване на хумус	(1,183)	(95)
Разходи за пробивновзривни дейности	(957)	(676)
Застраховки	(580)	(757)
Телескомуникационни и пощенски разходи	(214)	(205)
Наем	(1)	(1)
Рекламни услуги	(202)	(187)
Други	(2,288)	(2,365)
Общо:	(33,238)	(46,968)

26. Разходи за амортизация и ефект преоценка/обезценка

Разходи за амортизация и обезценка	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Разходи за амортизация на имоти машини и съоръжения	(95,489)	(92,550)
Разходи за амортизация на нематериални активи	(249)	(227)
Общо:	(95,738)	(92,550)

27. Разходи за персонала

Разходи за персонала	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Разходи за заплати	(171,492)	(172,568)
в т.ч. разходи за неизползван отпуск	3,960	785
Разходи за социални осигуровки	(56,503)	(56,965)
в т.ч. разходи за осигуровки свързани с пенсии	(44,116)	(43,988)
в т.ч. разходи за осигуровки върху неизползван отпуск	1,128	237
Социални разходи	(32,995)	(32,193)
Пенсии - планове с дефинирани вноски	(5,666)	(5,997)
Общо:	(266,656)	(267,723)

Средносписъчен брой на персонала по категории:

Средносписъчен брой на персонала по категории	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Класове персонал	7,191	7,264
Наети лица по трудово правоотношение		
Ръководители	196	198
Специалисти	482	486
Техници и приложни специалисти	481	485
Помощен административен персонал	223	221
Персонал зает с услуги на населението, търговия и охрана	64	69
Квалифицирани произв.работници и сродни на тях професии	2,120	2,140
Машинни оператори и монтажници	2,892	2,929
Професии неизискващи специална квалификация	733	736

28. Разходи за обезценка на активи на финансови активи

Начислена/възстановена обезценка на финансови активи	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Търговски и други вземания	(6)	15
Други вземания	(5,881)	(65)
Търговски вземания от свързани лица	(175)	(1,423)
Съдебни вземания	54	(78)
Парични средства и краткосрочни депозити	47	(51)
Общо:	(5,961)	(1,602)

29. Други разходи

Други разходи	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Разходи за безплатна храна	(14,146)	(13,455)
Местни данъци и такси	(1,478)	(1,538)
Костюми и лични предпазни средства	(1,992)	(1,634)
Брак на материални запаси и имоти, машини и съоръжения	(391)	(1,102)
Данъци върху разходите	(102)	(126)
Курсове за квалификация	(154)	(418)
Командировки	(101)	(327)
Неустойки и лихви за просрочени задължения	(21)	(60)
Лихви и санкции към бюджета	(17)	(45)
Други	(867)	(1,123)
Общо:	(19 269)	(19,828)

30. Отчетна стойност на продадени активи

Отчетна стойност на продадени активи	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Електрическа енергия	(3,010)	(5,153)
Други текущи активи (стоки, материали)	(468)	(769)
Отчетна стойност на продадени активи	(3,478)	(5,922)

31. Финансови приходи и разходи

	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Финансови приходи		
Приходи от дивиденди	287	349
Приходи от лихви по банкови разплащателни сметки	1	2
Нетни печалби от финансови активи оценявани по амортизирана стойност	1	2
Финансови приходи	288	351
Финансови разходи		
Разходи за лихви по доходи на персонала при пенсиониране	(521)	(838)
Валутни курсови разлики, нетно	(1)	-
Банкови такси	(149)	(101)
Разходи за лихви по кредити, отчитани по амортизирана стойност към свързани лица	-	(17)
Разходи за лихви по банкови кредити, отчитани по амортизирана стойност	(498)	(353)
Разходи за лихви по заеми отчитани по амортизирана стойност	(498)	(370)
Финансови разходи	(1,169)	(1,309)

32. Разходи за данък върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2019 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Печалба преди данъци	(35 602)	213
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък върху дохода	3 560	(21)
Данъчен ефект от:		
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане	10 252	10,195
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели	(13 279)	(13,248)
Текущ разход за данък върху дохода	533	(3,074)
Отсрочени данъчни разходи		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	3 494	2,918
Разходи за данък върху дохода	3 494	(156)
Отсрочени данъчни (разходи)/ приходи, признати директно в другия всеобхватен доход	(966)	(332)

33. Свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват едноличния собственик, ключов управленски персонал, предприятия под общ контрол и други описани по-долу.

Собственик на капитала на Предприятието упражняващ контрол /предприятие майка/

„Български Енергиен Холдинг“ ЕАД

Собственик на капитала на предприятието майка

Българската държава чрез Министъра на Енергетиката

Предприятия, които са под общ съвместен контрол с Дружеството (предприятия в група)

„Мини Марица – Изток“ ЕАД
 Финансов отчет
 31 декември 2020 г.

„Национална Електрическа Компания“ ЕАД
 „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД
 „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД
 „Булгаргаз“ ЕАД
 „Булгартрансгаз“ ЕАД
 „ЕСО“ ЕАД
 „Булгартел“ ЕАД
 „АЕЦ Козлодуй – Нови мощности“ ЕАД
 „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД
 „Интерприборсервиз“ ООД
 „ПФК Берое-Стара Загора“ ЕАД
 „Булгартел-Скопие“ ДООЕЛ
 „Газов Хъб Балкан“ ЕАД

Асоциирани и съвместни предприятия на предприятията в група

„Ай Си Джи Би“ АД
 „Южен поток България“ АД
 „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД
 „КонтурГлобал Оперейшънс България“ АД
 ЗАД "Енергия"
 ПОД „Алианц България“ АД
 „Хек Горна Арда“ АД
 „Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг“ С.А. – NECO S.A.

Ключов ръководен персонал на предприятието:

Николай Стефанов Диков - Председател на Съвета на директорите
 Андон Петров Андонов - Член на Съвета на директорите и изпълнителен директор
 Георги Иванов Коев - Член на Съвета на директорите

Ако не е изрично упоменато, трансакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

33.1. Сделки с краен собственик на дружеството

Сделки със свързани лица – Покупки	Вид на сделките	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Министерство на енергетиката	Концесия	(7,581)	(14,451)

„Мини Марица – Изток“ ЕАД
 Финансов отчет
 31 декември 2020 г.

33.2. Сделки с предприятие майка

Сделки със свързани лица - Продажби	Вид на сделките	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Български енергиен холдинг ЕАД	Наеми	-	1
Сделки със свързани лица - Покупки	Вид на сделките	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Консултантски услуги		(157)	(225)
Начислени лихви по заем		-	(17)
Платени лихви по заеми		-	(26)
Платена главница		-	(4,777)
Дивидент		(28)	(712)

33.3. Сделки с дружества под общ съвместен контрол

Сделки със свързани лица - Продажби	Вид на сделките	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Дружества под общ съвместен контрол			
Национална Електрическа Компания ЕАД	ел. енергия	3	2
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД	общо	119,877	207,129
	продажба на въглища	111,532	196,153
	неустойки за забавено плащане	6,575	7,590
	депониране на производствени отпадъци-пеплина	1,601	3,273
	Други	169	113
Електроенергиен системен оператор ЕАД	общо	667	1,279
	студен резерв	326	908
	пренос и трансформация на ел. енергия	337	371
	наеми	4	-
Общо:		120,547	208,410

Сделки със свързани лица - Покупки	Вид на сделките	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Национална Електрическа Компания ЕАД	общо	(7)	(57)
	социални разходи	(7)	(26)
	покупка на активи		(28)
	командировки		(3)
Булгартрансгаз ЕАД	социални разходи	(2)	(3)
Булгартел ЕАД	интернет услуги	(4)	(4)
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД	общо	-	(5)
	услуга		(5)
Електроенергиен системен оператор ЕАД		(5,587)	(6,339)
	Ел. енергия	(5,566)	(6,339)
	Неустойки	(21)	(30)
Общо:		(5,600)	(6,438)

33.4. Сделки с асоциирани предприятия на Група БЕХ

Сделки със свързани лица - Продажби	Вид на сделките	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	общо	133,377	142,805
	въглища	130,699	140,046
	неустойки за забавено плащане	-	44
	депониране на производствени отпадъци-пепелина	2,642	2,700
	услуга	36	15
ЗАД Енергия общо	общо	287	349
	дивидент	287	349
Общо:		133,664	143,154

33.5. Сделки с други свързани лица

Сделки със свързани лица - Продажби	Вид на сделките	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Други свързани лица			
Под общ контрол на Българската държава		1 920	2,621
Сделки със свързани лица - Покупки	Вид на сделките	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Други свързани лица			
Под общ контрол на Българската държава		(355)	(217)

33.6. Безналични трансакции със свързани лица

Съществени безналични трансакции между свързани лица за периода до 31 декември 2020 г.

Дружества	Вид трансакция	Сума ‘000 лв.
Тристранни протоколи за прихващане „Мини Марица – Изток“ ЕАД - ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД - Електроенергиен системен оператор ЕАД	прихващания на насрещни вземания и задължения	4,874
Двустранни протоколи за прихващане Мини Марица – Изток ЕАД - Електроенергиен системен оператор ЕАД	прихващания на насрещни вземания и задължения	1,059

33.7. Условия на сделките със свързани лица

Продажбите на и покупките от свързани лица се извършват по договорени цени. Ако не е изрично упоменато, трансакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия. Преглед за обезценка се извършва всяка финансова година на база на анализ на финансовото състояние на свързаното лице и пазара, на който то оперира.

Няма сключени допълнителни споразумения за доставка на въглища с ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД.

33.8. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2020 г. ‘000 лв.	2019 г. ‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения		
Залплати, включително други доплащания	(221)	(170)
Разходи за социални осигуровки	(20)	(19)
Общо краткосрочни възнаграждения	(241)	(189)
Общо възнаграждения	(241)	(189)

33.9. Разчети със свързани лица в края на годината

Вземания

	31 декември ‘2020 ‘000 лв.	31 декември ‘2019 ‘000 лв.
Вземания		
Нетекущи вземания		
Дружества под общ съвместен контрол		
Търговски и други вземания	-	5,914
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД	-	5,914
Търговски и други вземания	-	5,914
Финансови активи		
Аванси предоставени на доставчици	1,786	1,450
Електроенергиен системен оператор ЕАД	1,786	1,450
Общо аванси	1,786	1,450
Нефинансови активи		
Общо нетекущи вземания от свързани лица	1,786	7,364
Текущи вземания от свързани лица		
Търговски и други вземания		
Дружества под общ съвместен контрол		
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД	116,419	111,119
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД- обезценка	(12,837)	(6,992)
Национална Електрическа Компания ЕАД	730	730
Национална Електрическа Компания ЕАД- обезценка	(730)	(730)
Електроенергиен системен оператор ЕАД	102	365
Асоциирани предприятия на Група БЕХ		
Търговски и други вземания		
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	6,999	16,239
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД- обезценка	(81)	(45)
Вземания от други свързани лица		
Под общ контрол на Българската държава	293	257
Търговски и други вземания	110,895	120,943
Финансови активи	110,895	120,943
Общо текущи вземания от свързани лица	110,895	120,943
Общо вземания от свързани лица нетно от обезценка	112,681	128,307

На 01.03.2017 година е сключено Споразумение между „Мини Марица-изток“ ЕАД и „ТЕЦ Марица-изток 2“ ЕАД за разсрочване на непогасените парични задължения на „ТЕЦ Марица-изток 2“ ЕАД: неплатени фактури в размер на 127,942,971.10 лева и лихви за забавено плащане, изчислени до 28.02.2017 година, в размер на 6,509,022.94 лева. Срок на погасяване на задълженията до 20.02.2021 година. Към момента на съставяне на отчета всички задължения са погасени от клиента.

Задължения

	31 декември '2020 '000 лв.	31 декември '2019 '000 лв.
Текущи задължения		
Краен собственик на Дружеството		
Търговски и други задължения		
Задължения за концесионна такса		
Министерство на Енергетиката	3,829	7,302
Предприятие майка		
Български Енергиен Холдинг ЕАД	8,367	8,367
Дружества под общ съвместен контрол		
Електроенергиен системен оператор ЕАД	625	787
Асоциирани предприятия		
ПОД Алианс България АД	1	1
Задължения към други свързани лица		
Дружества собственост на държавата	29	126
Търговски задължения	12,851	16,583
Финансови пасиви	12,851	16,583
Текущи задължения към свързани лица	12,851	16,583

Сключени договори за заем между „Мини Марица – Изток“ ЕАД и БЕХ ЕАД:

Договор за заем 45/15.09.2020 год. – на 15.09.2020 година е сключен Договор за заем с БЕХ ЕАД гр. София. Заемът е предоставен за финансиране дейността на „Мини Марица–Изток“ ЕАД гр. Раднево. Общият размер на кредита е 55,000 хил. лева. Срокът на усвояване е 10 месеца от датата на подписване, при постъпило искане за усвояване от страна на ММИ. Гратисен период за плащания по главницата е 12 месеца от датата на сключване на Договора, през който се дължи лихва върху усвоените средства. Срокът за погасяване на усвоената сума е 96 месеца след изтичане на гратисния период за плащания по главницата. Крайния срок на издължаване на всички задължения е през 2029 година. Лихвеният процент по Договора е 4.61%. Предвидена е и лихва за забава в размер на ОЛП + 10 % за всеки ден просрочие. Към 31.12.2020 година няма усвоени суми по договора.

С анекси от 14.02.2019 година „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД са издадени две банкови гаранции в полза на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, съответно в размер на 557,609.00 лева за срок 12 месеца обезпечаващ Договор за пренос №13ПР-4423005 от 03.09.2013 година и гаранция в размер на 465,689.00 лева за срок 12 месеца обезпечаващ Договор за достъп №DST-016 от 01.10.2013 година. През месец ноември 2019 година в резултат на преподписване на договора за достъп и пренос на ел.енергия с Електроенергиен системен оператор ЕАД, банковите гаранции са обединени в една гаранция с размер 1 000 хил.лева, с валидност до 31.01.2022 година.

34. Условни активи, условни пасиви и ангажименти

Ангажименти по концесионен договор

Съгласно сключен концесионен договор за разработване и добив на въглища, Дружеството се задължава да заделя парични средства в полза на Министерството на енергетиката, които могат да бъдат използвани единствено за целта, за която са предназначени (видовете работи за окончателното напускане на концесионната площ) и след изрично разрешение на Министерството на енергетиката. С писмо изх. № Е-26-М-258/25.06.2018 г. е съгласуван нов актуализиран схематичен проект за напускане на концесионната площ с обща стойност за окончателно напускане 169,291 хил. лв. Съгласно този проект Дружеството следва да внася ежегодно в доверителни сметки сума в размер на 4,385 хил. лева. Сумата е одобрена от Министерството на енергетиката, като през октомври 2019 г. е сключен анекс. През месец февруари 2020 година Дружеството стартира процедура за обслужващи банки. Към 31.12.2020 година процедурата не е финализирана, тъй като са сключени само два договора от необходимите четири с обслужващи банки. През 2021 година на база действащите договори с обслужващи банки, ще се пристъпи към процедура по откриване на сметки за фонд Напускане.

Правни спорове

Делото КТБ - ответник

С Решение №2310/ 06.12.2017 г. на СГС, VI-5 състав търговско отделение, е обявено за относително недействително по отношение на кредиторите на несъстоятелността на КТБ АД (н) изявление за

прихващане вх. № 10330/31.10.2014 г. между вземане на „Мини Марица – Изток“ ЕАД в размер на 4,256,244.59 евро, произтичащо от Рамков договор между „КТБ“ АД и „Български енергиен холдинг“ ЕАД и вземанията на „КТБ“ АД към „Мини Марица – Изток“ ЕАД по Договор за инвестиционен кредит №318/ 29.09.2010 г.

„Вземането на „Мини Марица – Изток“ ЕАД е придобито съгласно сключен Договор за цесия от 30.10.2014 г. между „Български енергиен холдинг“ ЕАД и „Мини Марица – Изток“ ЕАД.

Решението е обжалвано пред Апелативен съд – София, като по въззивната жалба е образувано търговско дело № 606/2018 г. по описа на АС.

С Решение № 11786/04.08.2020 г. на Апелативен съд – София, постановено по въззивно търговско дело № 606/2018г. по описа на съда е потвърдено решението на СГС, в частта с която е уважен предявения иск по чл. 59, ал.5 от ЗБН /Закона за банковата несъстоятелност/.

Решението на Апелативен съд – София е обжалвано пред Върховен касационен съд. По депозираната касационна жалба е образувано търговско дело № 2317/2020г. по описа на ВКС. Заседанието по допустимостта на касацията е насрочено за 26.05.2021г.

Дружеството е извършило анализ на наличните факти и обстоятелства. Правните последици от решенията на Софийски градски съд и Апелативен съд – София, които към момента не са влезли в законна сила са:

- по отношение на „Мини Марица – Изток“ ЕАД – приема се, че прихващане на насрещните задължения не е извършено и дружеството следва да изплати (погаси) остатъка от инвестиционния кредит по сметка на КТБ АД (н) - 4,256,244.59 евро.

- по отношение на БЕХ ЕАД и сключения договор за цесия – съгласно договореното между страните договорът за цесия ще се развали по право, като се възстановява правното положение на страните преди сключването му, без последици за тях, т.е. БЕХ ЕАД ще има вземане към КТБ АД (н) в размер на 4,256,244.59 евро и следва да бъде включен в Списъка на кредиторите

„Мини Марица – Изток“ ЕАД са включени в „Списъка на кредиторите“ на КТБ АД, като към настоящия момент на дружеството са разпределени за получаване парични суми в общ размер на 3 573 045, 46 лева:

- По първа частична сметка за разпределяне на налични суми между кредиторите на КТБ – 2 000 007 лв.

- По втора частична сметка за разпределяне на налични суми между кредиторите на КТБ – 1 573 038, 46 лв.

Това вземане на ММИ ще бъде прихванато със задължението на „Мини Марица – Изток“ ЕАД за остатъка по инвестиционния кредит. Дължимата разлика ще бъде погасена със следващи дължими плащания или отново чрез прихващане (в случай, че бъде изготвени за разпределение нови частични сметки).

Поради това обстоятелство не е извършено прекласифициране на кредитора и не са признати евентуални потенциални загуби, които биха могли да възникнат в случай на неблагоприятно развитие на делото за Дружеството.

ММИ ЕАД – ищец

Приключена данъчна ревизия от ТД на НАП „Големи данъкоплатци и осигурители“ гр. София (ТД“ТАО“). Издаден е Ревизионен акт (РА) № Р-29002918007831-091-001 / 18.12.2019 г. Размерът на обжалваните задължения по акта са главница 2,402,830.71 лв. и лихви, в размер на 1,421,176.27 лв. Главницата по РА е платена на през 2019 година, с цел преустановяване на начисляването на допълнителни лихви. Към датата на съставяне на отчета РА се обжалва пред ВАС.

Към 31.12.2020 г. са предявени и други различни правни искове към Дружеството. С изключение на тези, за които вече са начислени провизии, ръководството на Дружеството счита, че отправените искове са неоснователни, и че вероятността те да доведат до разходи за Дружеството при уреждането им е малка.

35. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	31 декември '2020	31 декември '2019
	'000 лв.	'000 лв.
Търговски вземания	11,783	9,478
Търговски вземания свързани лица	110,895	126,857
<i>Вземания от свързани лица под общ контрол (Група БЕХ)</i>	<i>103,684</i>	<i>110,406</i>
<i>Вземания от асоциирани и други свързани лица</i>	<i>7,211</i>	<i>16,451</i>
Съдебни и присъдени вземания	3,847	6
Други вземания	21,169	8,401
Пари и парични еквиваленти	21,693	44,362
Капиталови инструменти, определени по справедлива стойност през ДВА:	1,674	1,500
Общо:	171,061	190,604

Финансови пасиви	31 декември '2020	31 декември '2019
	'000 лв.	'000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Заеми	28,997	39,845
Търговски и други задължения	11,500	10,138
Търговски и други задължения към свързани лица	12,851	16,583
Задължения към свързани лица под общ контрол (Група БЕХ)	8,992	9,154
Задължения към асоциирани и други свързани лица	3,859	7,429
Общо:	53,348	66,566

36. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средно срочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

36.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

36.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват главно в български лева. Когато Дружеството извършва чуждестранни трансакции те са деноминирани главно в евро и не излагат Дружеството на валутен риск. За да намали валутния риск, Дружеството следи паричните потоци, които не са в български лева.

36.1.2. Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2020 г. Дружеството е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

Дружеството наблюдава чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на ОЛП в България, в размер на +/- 0.01 % и по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на EURIBOR, в размер на +/- 0.1 %. Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарните условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Дружеството към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

Към 31.12.2020 г. и 31.12.2019 г. ефекта в нетния финансов резултат и собствения капитал от промяна на ОЛП с +/- 0.01 % е под 1 хил. лева.

36.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като например възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период.

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск.

Дружеството не е предоставяло финансови активи като обезпечение.

Възрастовата структура на търговски вземания от несвързани лица на дружеството и съответно очакваните кредитни загуби са като следва:

31 декември 2020 г.	Очакван процент на кредитна загуба	Брутна стойност на търговски вземания	Очаквана кредитна загуба	Нетна стойност на търговски вземания
	%	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Непадежирали	0.00%	10,111	-	10,111
От 0-30 дни	0.22%	1,392	(3)	1,389
От 31 – 60 дни	0.00%	29		29
Над 90 дни	69.65%	837	(583)	254
		12,369	(586)	11,783

31 декември 2019 г.	Процент на кредитна загуба	Брутна стойност на търговски вземания	Очаквана кредитна загуба	Нетна стойност на търговски вземания
	%	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Непадежирали	0.00%	7,568	-	7,568
От 0-30 дни	-0.12%	1,644	(2)	1,642
От 31 – 60 дни	2.17%	46	(1)	45
От 61 – 90 дни	0.00%	2	-	2
Над 90 дни	72.44%	802	(581)	221
		10,062	(584)	9,478

Възрастовата структура на търговски вземания от свързани лица на дружеството и съответно очакваните кредитни загуби са като следва:

31 декември '2020	Очакван процент на кредитна загуба	Брутна стойност на търговски вземания	Очаквана кредитна загуба	Нетна стойност на търговски вземания
	%	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.

„Мини Марица – Изток“ ЕАД
 Финансов отчет
 31 декември 2020 г.

Непадежирали	1.02%	28,570	(290)	28,280
От 0-30 дни	0.53%	9,264	(49)	9,215
От 31 – 60 дни	3.01%	11,115	(335)	10,780
От 61 – 90 дни	6.49%	13,693	(888)	12,805
Над 90 дни	19.52%	61,901	(12,086)	49,815
		124,543	(13,648)	110,895

31 декември '2019	Процент на кредитна загуба	Брутна стойност на търговски вземания	Очаквана кредитна загуба	Нетна стойност на търговски вземания
	%	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Непадежирали	-2.41%	83,115	(2,005)	81,110
От 0-30 дни	0.72%	8,853	(64)	8,789
От 31 – 60 дни	4.37%	18,814	(822)	17,992
От 61 – 90 дни	8.33%	14,204	(1,183)	13,021
Над 90 дни	38.32%	9,638	(3,693)	5,945
		134,624	(7,767)	126,857

36.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода.

Дружеството държи пари в брой за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер.

Към 31 декември 2020 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември '2020	Балансова стойност	Договорени парични потоци	При поискване (без матуритет)	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години
Недеривативни финансови задължения							
Банкови заеми	28,997	29,814	-	5,679	5,629	11,107	7,399
Търговски и други задължения	11,500	11,500	11,500	-	-	-	-
Задължения към свързани лица под общ контрол (Група БЕХ)	8,992	8,992	8,992	-	-	-	-
Задължения към асоциирани и други свързани лица	3,859	3,859	5	3,854	-	-	-
Общо	53,348	54,165	20,497	9,533	5,629	11,107	7,399

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември '2019	Балансова стойност	Договорени парични потоци	При поискване (без матуритет)	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години
-------------------	-----------------------	---------------------------------	--	----------------	----------------	---------------	---------------

Недеривативни финансови задължения

Банкови заеми	39,845	41,323		5,780	5,729	11,308	18,506
Търговски и други задължения	10,138	10,138	10,138				
Задължения към свързани лица под общ контрол	9,154	9,154	9,154				
Задължения към асоциирани и други свързани лица	7,429	7 429	24				
Общо	66,566	68,044	19,316	13,185	5,729	11,308	18,506

Към 31.12.2020 година Дружеството няма просрочени задължения към търговските си контрагенти.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и текущите търговски вземания задоволяват текущите нужди от изходящ паричен поток.

37. Оценяване по справедлива стойност

Дружеството групира активите и пасиви, отчитани по справедлива стойност в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на активите и пасивите. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

37.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите инструменти, оценявани по справедлива стойност са оповестени в бележка 7.

37.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2020 г., оценявани по справедлива стойност:

	2020 г.	2019г.
	Ниво 3	Ниво 3
	'000 лв.	'000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	743,288	749,052

Справедливата стойност на имотите, машините и съоръженията на Дружеството е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители (виж бележка 6 Имоти, машини и съоръжения).

38. Промени в пасивите, възникващи от финансови дейности

Изменението в пасивите, възникващи от финансови дейности, от парични потоци и непарични промени за 2020 г. са както следва:

	Банкови заеми - главница	Банкови овъдрафти	Общо пасиви от финансови дейности
На 1 януари 2020	39,845	-	39,845

„Мини Марица – Изток“ ЕАД
 Финансов отчет
 31 декември 2020 г.

Парични потоци от финансова дейност- нетно	(11,495)	-	(11,495)
Постъпления		1,138	1,138
Плащания	(11,495)	(1,138)	(12,633)
Промени с непаричен характер - безналични	635	-	635
Начислена лихва	635	-	635
На 31 декември 2020	28,985	-	28,985
Коректив от предплатени такси	12	-	12
На 31 декември 2020 -балансова стойност	28,997	-	28,997

Изменението в пасивите, възникващи от финансови дейности, от парични потоци и непарични промени за 2019 г. са както следва:

Изменение на пасиви от:	Пасиви, възникващи от финансови дейности:			
	Банкови заеми - главница	Търговски заеми св.лица - главница	Банкови овърафти	Общо пасиви от финансови дейности
На 1 януари 2019 г.	37,764	4,786	-	42,550
Парични потоци от финансова дейност- нетно	2,065	(4,777)	-	(2,712)
Постъпления	10,495	-	150	10,645
Плащания	(8,430)	(4,777)	(150)	(13,357)
Промени с непаричен характер - безналични	-	(9)	-	(9)
Прихваната лихва	-	(9)	-	(9)
На 31 декември 2019г.	39,829	-	-	39,829
Коректив от предплатени такси	16	-	-	16
На 31 декември 2019 - балансова стойност	39,845	-	-	39,845

39. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания капитал към нетния дълг.

Дружеството определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, представени в отчета за финансовото състояние.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми или такива, които са със следващи по ред ипотека или залог върху имуществото на Дружеството.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

40. Събития след края на отчетния период

През декември 2020 година с Бриkel ЕАД е сключено Допълнително споразумение към Договор № 2-2015/09.09.2015г. за доставка на лигнитни въглища. Споразумението е в сила от 01.01.2021 г., като с него се удължава срока на действие на Договора от 01.01.2021 до 31.12.2021 година и се договарят количества лигнитни въглища, които ММИ ще доставя на „Бриkel“ ЕАД през този период.

На 17.02.2021 година в Търговския регистър е публикувана четвърта частична сметка за разпределение на налични суми между кредиторите „Корпоративна Търговска Банка“ АД /Н/, „На „Мини Марица-Изток“ ЕАД е разпределена сума в размер на 927,646,90 лева.

На 01.03.2021 година е подписана банкова гаранция с „Инвестбанк“ АД в размер на 1 000 000 лева в полза на „Електроенергиен системен оператор ЕАД“ Гаранцията обезпечава Договор №DPR-135/14.10.2019 за достъп до и пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа с краен клиент. Срок на валидност 31.01.2022 година.

„Мини Марица – Изток“ ЕАД
Финансов отчет
31 декември 2020 г.

Във връзка с продължаващата световна пандемия от Covid-19, описана в Бележка 2 от настоящия финансов отчет, с Решение на Министерски съвет №72 от 26.01.2021 г. беше удължен срокът на извънредната епидемична обстановка в България до 30 април 2021 г.

Няма други събития коригиращи и некоригиращи, след датата на отчетния период, които да изискват допълнително оповестяване или корекции във финансовите отчети на „Мини Марица - Изток“ ЕАД към 31 декември 2020 г.

41. Капиталови ангажменти

Във връзка с изпълнение на инвестиционната си програма към 31.12.2020г. Дружеството има поети ангажменти по договори за строителство, доставка и монтаж на машини и съоръжения обезпечавщи нейното изпълнение.

Дружеството има договорни задължения за закупуване на активи съфинансирани от фонд Козлодуй и Изпълнителна агенция по иновации и мрежи (INEA), Департамент С - Механизъм за свързване на Европа (бележка 17).

Значимите ангажменти по инвестиционни договори са оповестени в доклада за дейността за 2020 г.

42. Оповестяване съгласно законови изисквания

Този финансов отчет е одитиран от одиторско дружество „Ейч Ел Би България“ ООД, на основание договор сключен между „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД и „Ейч Ел Би България“ ООД Дружеството не начислява суми за независим финансов одит. Индивидуалният финансов отчет на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД за годината завършваща на 31.12.2020 г. съдържа оповестяване за начислените суми за услуги, предоставяни от регистрирани одитори за независим финансов одит. През периода регистрираните одитори не са предоставяли други услуги.

43. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2020 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 26.03.2021 г.